

IFRS MÉRLEGKÉPES KÖNYVELŐ TOVÁBBKÉPZÉS

XVIII. SOPRONI PÉNZÜGYI NAPOK
SOPRON, 2024. SZEPTEMBER 25.

**SOPRONI
EGYETEM**

LÁMFALUSSY SÁNDOR
KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI
KAR

“KÖVETELÉSEK ÉS
KÖTELEZETTSÉGEK
KIEMELT ESETEI AZ
IFRS STANDARDOK
RENDSZERÉBEN”

MIRŐL IS LESZ SZÓ??

- ✓ Követelések és kötelezettségek alapjai
- ✓ Devizás követelések / kötelezettségek értékelése
- ✓ Hosszú- és rövid lejárat megkülönböztető ismérvei
- ✓ Sajátos hosszú- és rövid lejáratú kötelezettségek
- ✓ IAS 37 – Céltartalékok és függő tételek
- ✓ Egyéb kötelezettségek
- ✓ IAS 19 – Munkavállalói juttatások
- ✓ IFRS 2 – Részvény-alapú kifizetések
- ✓ IFRS 16 – Lízingek
- ✓ IAS 12 – Halasztott adók
- ✓ Szemelvények a követelések számviteléből

Pénzügyi kimutatások elemei

Elemei:

- 1) Eszközök – Köv.
  - 2) Kötelezettségek
  - 3) Tőke
  - 4) Hozamok (bevételek)
  - 5) Ráfordítások
- Ezekkel foglalkozunk!!!!

● A MÉRLEGHEZ KAPCSOLÓDÓ FOGALMAK

ESZKÖZ:

- ✓ múltbeli események következtében
- ✓ a gazdálkodó egység ellenőrzése alatt álló gazdasági erőforrás,
- ✓ amelyből az egységnek várhatóan jövőbeli gazdasági haszna keletkezik

- ✓ Eszközök = jogok (elméleti szinten)
- ✓ Új meghatározás: olyan jog, amelyben megvan a potenciál gazdasági hasznok előállítására
- ✓ „Gazdasági hasznok előállítása” jelentése

*Jogosult vagy képes: erőforrás cserére,
erőforrás beszedésre, kötelezettség
teljesítésére*

MEGJELENÍTÉSI KRITÉRIUMOK

Eszközök definíciójának megfelel és:

- ✓ valószínű, hogy gazdasági hasznok beáramlását eredményezi és – az „új” szabályozásban elég már ennek a lehetősége
- ✓ az eszköz értéke megbízhatóan mérhető (becslés is lehet, de megbízható és ésszerű)

ESZKÖZÖK folytatás

Múltbéliség:

- ✓ a fordulónapon az adott elemmel a gazdálkodó egység már rendelkezik (pl. vásárlás, saját előállítás, támogatásként kapta)
- ✓ DE: a vagyoni elem **beszerzésének** szándéka nem múltbéli eszközhez sem vezet
- Hasznosulni fog az erőforrás a gazdálkodó érdekében (pl. a termelő tevékenység során, értékesítéssel, készpénzkiáramlás csökkentésével)

ESZKÖZÖK folytatás

➤ Kontroll:

- ✓ Az adott vagyoni elem fölött a gazdálkodó egyfajta hatalommal rendelkezik
- ✓ Kontroll = tulajdonjog
- ✓ Lehet kontroll tulajdonjog nélkül is! (pl. lízing)

Kötelezettségek és a tőke

Kötelezettségek

- ✓ Kötelelem
- ✓ „Múltbeliség”
- ✓ Gazdasági hasznok kiáramlásának lehetősége
- ✓ Megbízható mérés

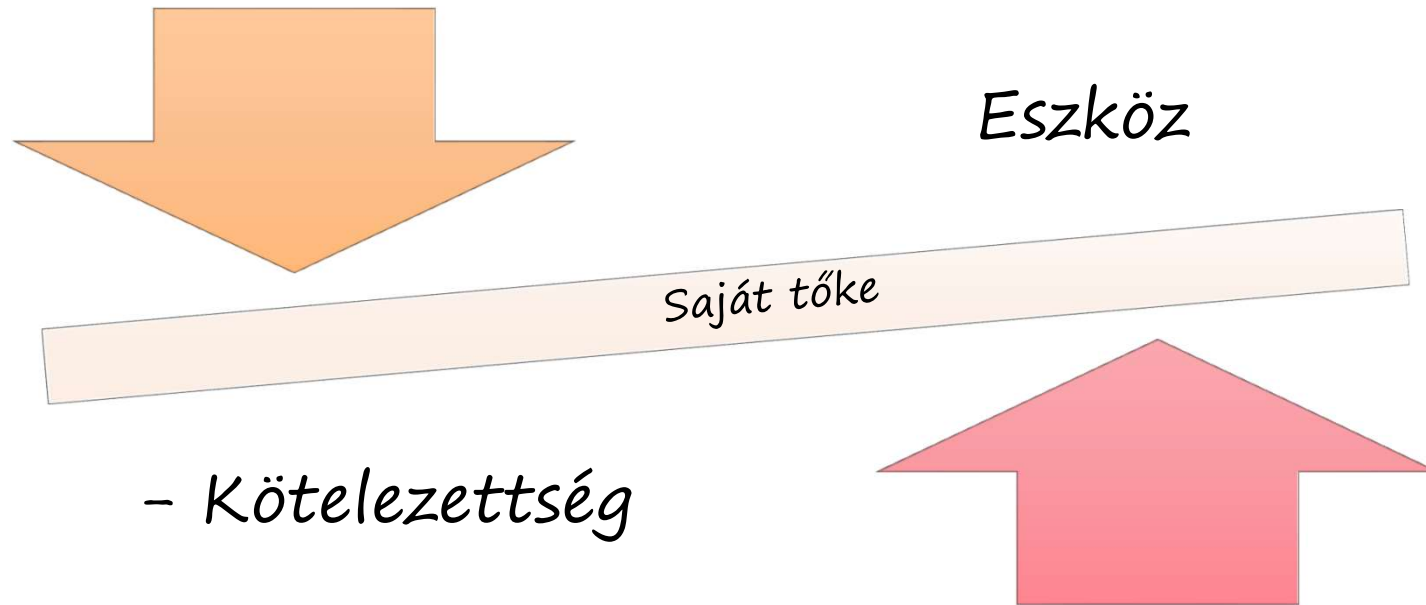
Tőke

- ✓ Eszközök – Kötelezettségek
- ✓ Teljesítmény meghatározása is a saját tőkén keresztül történik
- ✓ Tulajdonosi tranzakciók hatásai is a tőkébe

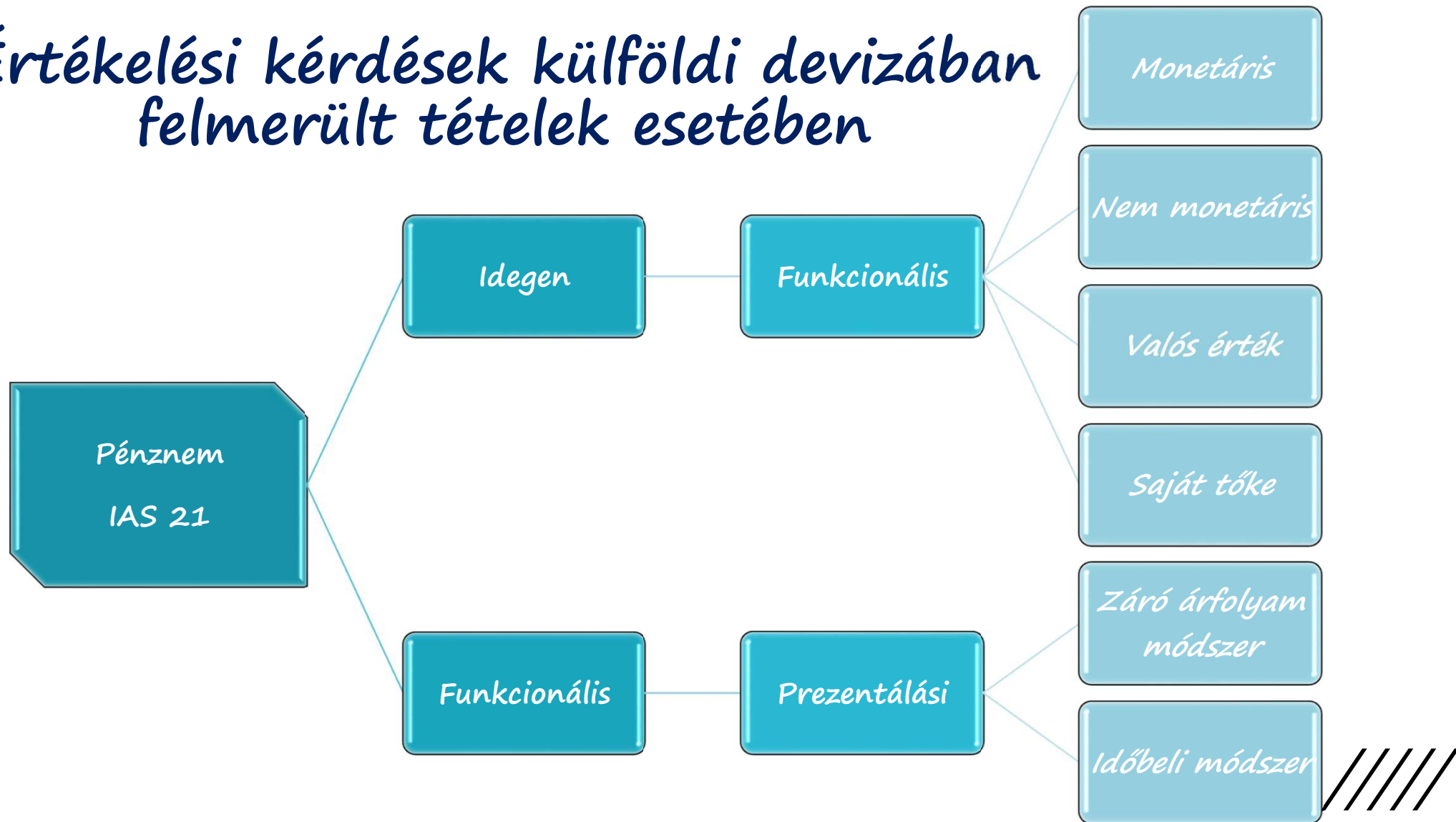

TŐKE

○ Értékelési kérdések külföldi devizában felmerült tételek esetében

IAS 21 - PÉLDA

Beruházásra adott előleg: 1 000 USD

- Bekerülési árfolyam: 200 Ft/USD
- Fordulónapi árfolyam: 210 Ft/USD
- $1\ 000 * 200 = 200\ 000\ \text{Ft}$ + nincsen átértékelés (eredeti árfolyam)

Devizában felvett kölcsön: 25 000 USD

- Bekerülési árfolyam: 200 Ft/USD
- Fordulónapi árfolyam: 210 Ft/USD
- Bekerülési árfolyam: $25\ 000 * 200 = 5\ 000\ 000\ \text{Ft}$
- Fordulónapi átértékelés = $25\ 000 * (200 - 210) = -250\ 000\ \text{Ft}$ (árf. veszteség)

T Pénzügyi ráfordítás – K Devizakölcsön 250 000

////

MÉRLEG

- Befektetett eszközök

- Immateriális eszközök
- Ingatlanok, gépek, berendezések
- BCI
- Befektetések LV, TV, KV.....
- Pénzügyi eszközök
- Halasztott adó köv.

- Forgóeszközök

- IFRS 5 eszközök
- Készletek
- Rövid lejáratú pénzügyi eszközök
- AIE

**ESZKÖZÖK
ÖSSZESEN**

- Saját tőke

- JT, TT, ET, ...

- Kötelezettségek

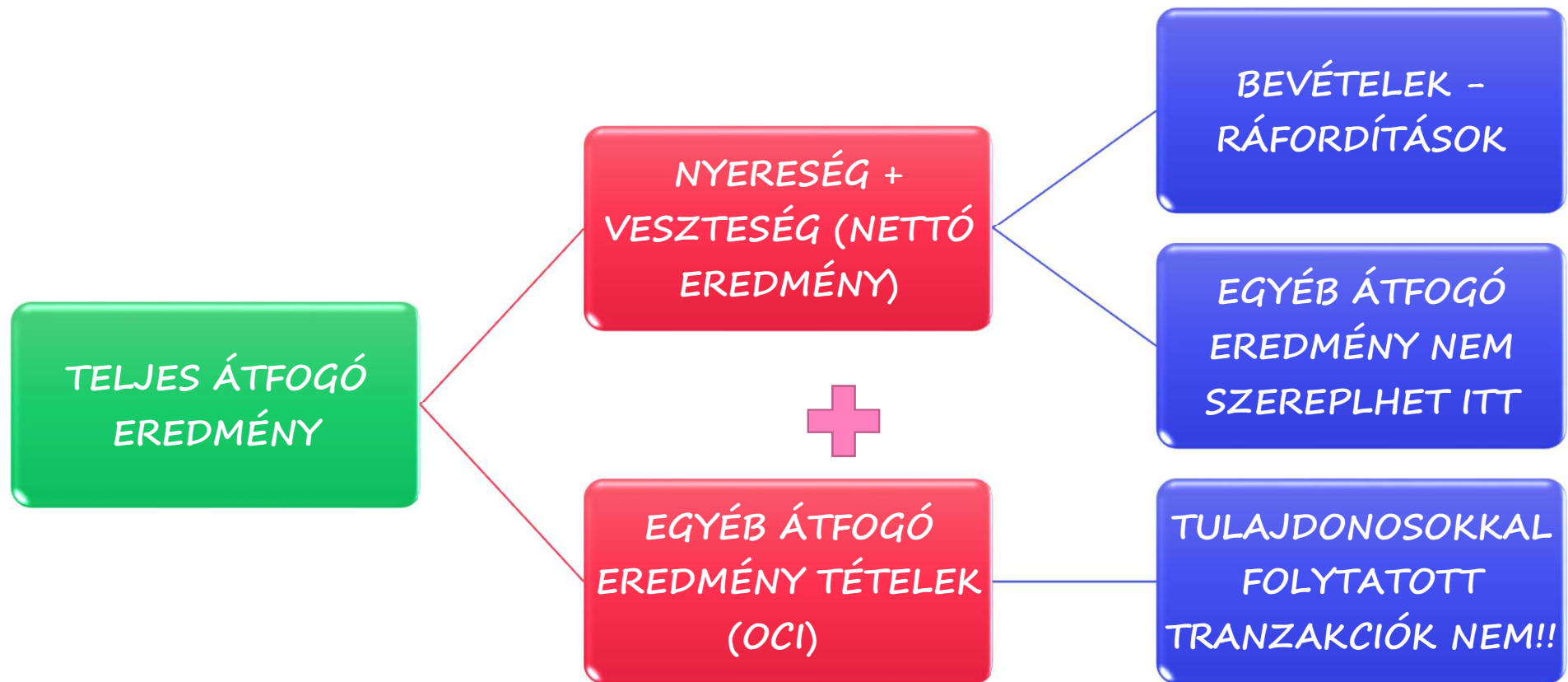
- Hosszú lejáratú köt.
- Rövid lejáratú köt.
- Pénzügyi köt.
- Céltartalékok
- PIE
- Halasztott adó kötelezettség

**ST + KÖT.
ÖSSZESEN**

Teljes átfogó eredmény részei

○ Az eszközök és kötelezettségek besorolásának, minősítésének kritériumai

- Befektetett eszköz vs. Forgóeszköz
- Rövid- vs. Hosszú lejáratú kötelezettségek
- Elkülönítés alapja: a működési ciklus (általában 12 hónap, de kivételek pl. mezőgazdaság, építőipar)
  - Egy működési cikluson belül elhasználódó eszközök
  - Egy működési cikluson túl használt eszközök
- Lehetséges a likviditási alapú bemutatás
- Nettósítás tilalma

Forgóeszközök

- Várhatóan a gazdálkodó egység **szokásos működési periódusa alatt** realizálódik, értékesítésére, felhasználásra kerül
- **Kereskedelmi céllal** került beszerzésre
- Várhatóan a beszámolási időszak végétől számított **12 hónapon belül realizálódik**
- Pénzeszköz vagy pénzeszköz egyenértékes, amelynek **használatára nincs korlátozva legalább a fordulónapot követő 12 hónapig**

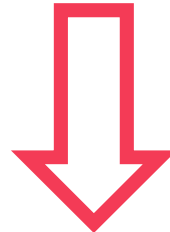

- Befektetett eszköz: amely nem felel meg a forgóeszköz definíciójának

Szokásos működési ciklus:

eszköz beszerzésétől a pénzeszközként ill. egyenértékesben való realizálódásáig (akkor is ha > 12 hónap)

- Ha a szokásos működési ciklus hossza nem egyértelmű: 12 hónapnak kell tekinteni

Jellemzően alkalmazott működési ciklus a 12 hónap

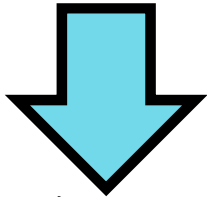

Rövid lejáratú kötelezettség

- A szokásos működési ciklus alatt **várhatóan kiegyenlítésre kerül**
- Elsősorban **kereskedési céllal tartják**
- A kötelezettség a beszámolási időszakot követő **12 hónapon belül esedékes**
- A vállalkozás nem rendelkezik feltétel nélküli joggal a **kötelezettség kiegyenlítését a fordulónapot követő legalább 12 hónapon túlra halasztani**

- Szállítói tartozások, munkavállalókkal szembeni tartozások rövid lejáratúak

Akkor is, ha kiegyenlítésük a fordulónaptól számított 12 hónapon túl történik

Ami nem felel meg a definíciónak hosszú lejáratú kötelezettség!

Sajátos rövid-hosszú lej. köt. (többlétszabályok)

1. ÚJRAFINANSZÍROZÁS, ÁTÜTEMEZÉS

- A fordulónapot követő 12 hónapon belül esedékes pénzügyi köt., de a fordulónap és a jóváhagyás között megállapodás történt a hosszú távú újrafinszírozásra vagy a fizetés átütemezésére

RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉG

Sajátos rövid-hosszú lej. köt. (többlétszabályok)

2. SZERZŐDÉSSZEGÉS ESETÉN

- Ha a vállalkozás egy hosszú lejáratú hitelszerződést megszegi kötelezettsége, vagyis

↳ azonnal követelhetővé válik

- Át kell sorolni a **rövid lejáratú kötelezettségek** közé
  - Akkor is, ha a hitelező a fordulónap és az aláírás között hozzájárult, hogy nem követeli a megfizetést
  - HA: a hitelező a fordulónapig beleegyezett a fordulónapot követő 12 hónapnál hosszabb időhaladékba, akkor **hosszú lejáratú kötelezettség**

KÖTELEZETTSÉGEK

Effektív kamatláb

- Az a ráta, amelynek a jelenérték-számításban történő alkalmazása az adott eszköz könyv szerinti értékét adja
- Egy **belső megtérülési ráta**: az a kamatláb, amely az instrumentum várható futamidejére vagy egy meghatározott időszakra vonatkozó pénzáramlásokat pontosan a pénzügyi eszköz illetve kötelezettség könyv szerinti értékére (azaz az eredetileg ténylegesen átadott vagy megkapott összegre) diszkontálja

○ Effektív kamatláb kiszámítása

Adott instrumentum várható cash flow-it felírjuk, ide számolva az instrumentummal kapcsolatban felmerült közvetlen költségeket is!!

Kiszámoljuk a cash flow jelenértékét:

$$PV = \frac{CF_1}{(1+r)} + \frac{CF_2}{(1+r)^2} + \dots + \frac{CF_n}{(1+r)^n}$$

Egyenlet megoldása az effektív kamatláb!

Maximum háromtagú pénzáram esetében $\Rightarrow x = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$

BMR/IRR függvény excelben

- A NO-KUPON Nyrt. egyik gépsorát le kell cserélje, mert elavult. Erre nincs elegendő forrása, így a gép finanszírozására kibocsátanak egy kötvényt 20X1. január 1-jén, amelyért cserébe a cég 905 Mft-ot kap.

A kötvény kibocsátásához kapcsolódó tranzakciós költség 5 Mft, amelyet a bonyolításba bevont bank a kötvény befolyó ellenértékéből azonnal leemelt.

A kötvényben foglalt feltételek szerint 20X2. december 31-én kell a kötvényeseknek 1 089 Mft-ot visszafizetni, egyéb cashflow a kötvényből nincs.

(A kapcsolódó eszköz, nem minősített eszköz.)

////

Cash-flow egyenlet = $905 - 5 = 1089 / (1+r)^2$

$$905 - 5 = \sqrt[2]{\frac{1089}{900}} \Rightarrow (1+r) = 1,1, \text{ amiből } r = 10 \%$$

1. Kötvény kibocsátása

T Kamatráfordítások 905
K Kötvénytartozás 905

*3. Kamat (900 * 10%)*

T Pénzeszközök 90
K Kötvénytartozás 90

2. Tranzakciós költség

T Kötvénytartozás 5
K Pénzeszközök 5

AMORTIZÁLT BEKERÜLÉSI ÉRTÉK

Egy pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség kezdeti megjelenítéskor meghatározott értéke (+)

- tőketörlesztések
- +/- az eredeti érték és a lejáratkori érték közötti különbség effektív kamatláb-módszerrel kiszámolt halmozott amortizációja
- Értékvesztés
- behajthatatlanság miatti leírás

////

● Effektív kamatláb módszer esetében figyelembe veendő tényezők

- Amortizációs időszak hossza (diszkont/prémium rövidebb időszakra vonatkozik a futamidőnél pl: vételárban lévő kamat)
- Törlesztő instrumentumok(tőke+kamat) effektív kamatlába
- Változó kamatozású instrumentumok effektív kamatlába (periódusonkénti újrabecslés)
- Cash flow előrejelzés változásának hatása az effektív kamatlábra (10 százalékos szabály)
- Szerződés módosítás + módosítási díjak hatása

////

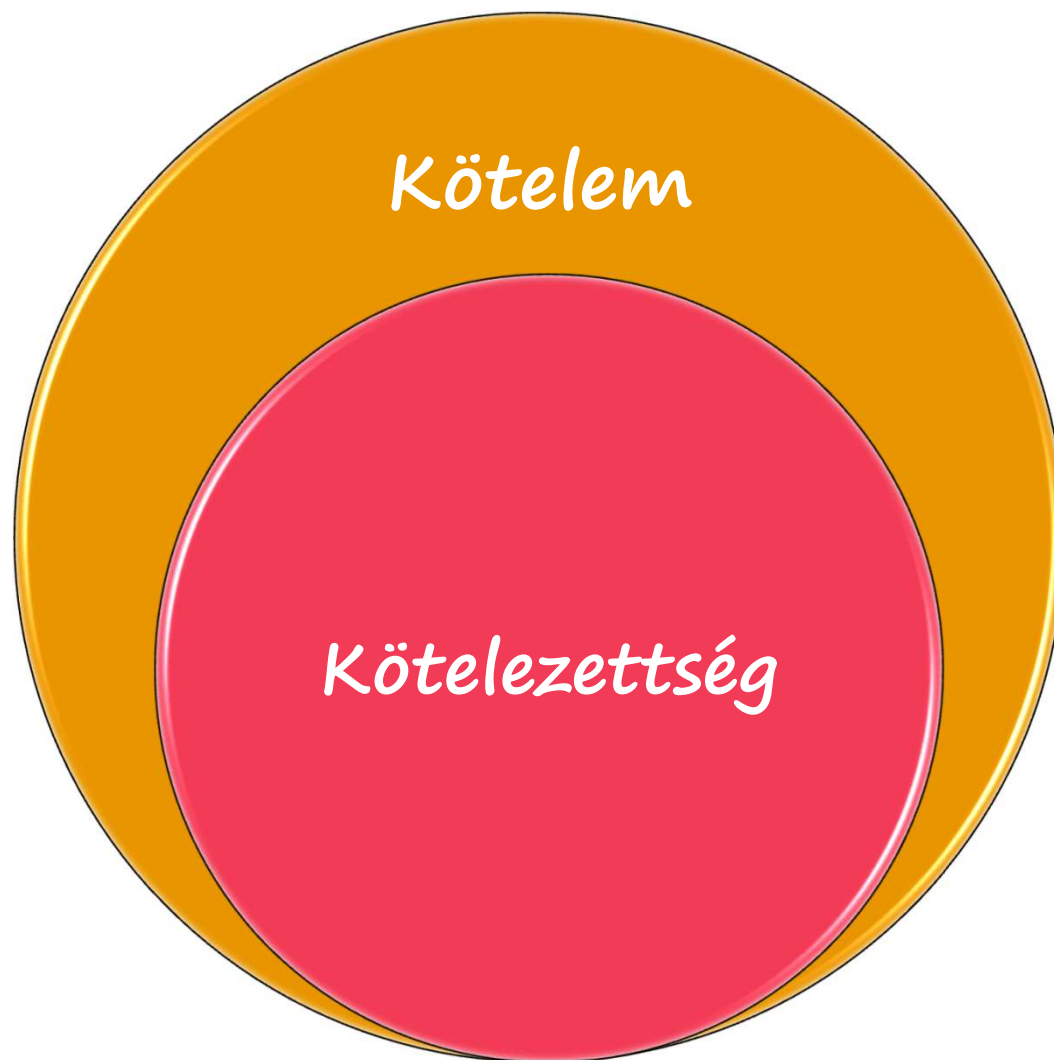
IAS 37

CÉLTARTALÉKOK,
FÜGGŐ

KÖTELEZETTSÉGE

K ÉS FÜGGŐ
KÖVETELÉSEK

Definíciók

- **Céltartalék:** kötelezettség, ahol az időzítés és összeg bizonytalan (szállítók, időbeli elhatárolások nem!!),
- **Függő kötelezettség:** lehetséges, jelenben lévő kötelezettség, ahol a kimenet nem biztos, nem becsülhető, gazdálkodón kívül álló okok miatt,
- **Függő követelés:** lehetséges eszköz, ahol a befolyás nem valószínű.

////

Részletes útmutató 1.

1. **Jelenben lévő kötelezettség** – jogi vagy vélelmezett
2. **Múltbéli esemény hatására** – múltbéli esemény hatására jelenítettük meg a jelenlegi kötelezettséget (pl: peres ügy), nincsen reális alternatíva az elkerülésre
3. **Valószínű kiáramlás** – „inkább valószínű mint nem”

Valószínűségi változók

Bekövetkezés valószínűsége:

- Lényegében biztos 75-99% – céltartalék
- Valószínű 50-75% – céltartalék
- Lehetséges 10-50% – függő tétel
- Esetleges 0-10% – nincsen beszámolóra hatás

Becsülhetőség:

- Meghatározható egy konkrét összeg vagy egy értékhatár
- Nem lehet megbecsülni a várható veszteséget

Részletes útmutató 2.

4. **Legjobb becslés elve:** várható becsült összeg a rendezéshez

- ✓ Legvalószínűbb kimenet (sok hasonló)
- ✓ Súlyozott valószínűség (sok különböző)
- ✓ Túl széles becslési intervallum problémája
- ✓ Középérték!

FAKTOROK: Becslési bizonytalanságok + pénz időértéke, nominális érték + jövőbeli események + értékesítésből származó hasznok kihagyása

- Nyrt. becslése szerint nagy volumenű garanciális javítások költsége 1.000.000 €, kisebb volumenű hibák javítási költsége 300.000 €-ra becsülhető. Becslések szerint a nagy volumenű hibák bekövetkezésének valószínűsége 10%, a kisebb hibáké pedig 30 %.

$$\Rightarrow 1.000.000 * 10\% + 300.000 * 30\% = 200.000 \text{ €}$$

- A per kimenetele alapján fizetendő összeg az ügyvédek szerint 1.000 € és 100.000.000 € között várható. Mi a teendő??
- A peres kötelelem miatt a várható kifizetés az ügyvédek szerint 20 Mft és 22 Mft közé tehető $\Rightarrow$ megoldás CT = 21 Mft////

Céltartalékok speciális esetei

Jövőbeni költségek

Átszervezés

Hátrányos szerződések

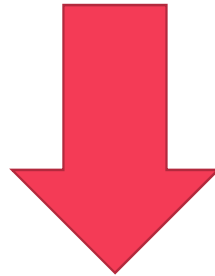

1. JÖVŐBENI MŰKÖDÉSI VESZTESÉGEK

Nem képezhető rá céltartalék!

!!!nem múltbeli esemény miatt fennálló kötelelem

értékvesztést elszámolásának kérdése???

2. ÁTSZERVEZÉS

- Egy üzletág értékesítése vagy felszámolása
- Egy országban, régióban működő telephelyek bezárása vagy a tevékenység áttelepítése egy másik országba vagy régióba
- Az irányítási szervezet megváltoztatása
- Olyan szervezeti változások, amelyek lényeges hatást gyakorolnak a gazdálkodó tevékenységére

2. ÁTSZERVEZÉS FOLYT.

Céltartalék csak akkor képezhető ha a gazdálkodó a mérleg fordulónapját megelőzően:

1. Rendelkezik az átszervezésre vonatkozó, legalább a következőkre kiterjedő részletes tervvel:

- Az érintett üzleti tevékenység
- Érintett főbb telephelyek
- Alkalmazottak száma, munkaköre, telephelye
- Várhatóan felmerülő ráfordítások
- Terv végrehajtásának ideje

2. ÁTSZERVEZÉS FOLYT.

2. A terv végrehajtásának megkezdésével, főbb jellemzőinek ismertetésével az érintettekben jogos várakozást kelt az átszervezés végrehajtására vonatkozóan

- Ha a terv nem kerül kihirdetésre a fordulónapot megelőzően nem indokolt a céltartalék képzés
- Ha kihirdették, de konkrétumokat nem tartalmaz

nem indokolt a céltartalék képzés!!!!

Céltartalék összege:

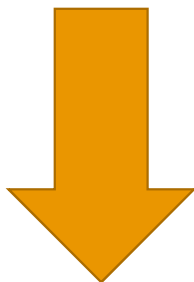
- az átszervezéssel kapcsolatban felmerülő közvetlen ráfordítások, amelyek
- szükségszerűen felmerülnek (INKREMENTÁLIS) az átszervezés során ÉS
- a folytatódó tevékenységhez nem kapcsolódnak

A céltartalék összege **nem tartalmazhatja:**

- A gazdálkodónál maradó munkavállalók átképzései vagy áthelyezési költségeit
- A marketing költségeket
- Az új rendszerekbe és disztribúció hálózatokba történő befektetéseket

Jövőbeli tevékenységhez kapcsolódnak

3. HÁTRÁNYOS SZERZŐDÉSEK

Olyan szerződés, amelyben

- a szerződés alapján
- a szerződés teljesítésével kapcsolatos elkerülhetetlen költségek meghaladják
- a szerződés alapján várhatóan befolyó gazdasági hasznokat

(Pl. nem lehet egyszerűen felmondani a szerződést.)

Szerződés teljesítésével kapcsolatban felmerülő költségek

VAGY

a nem teljesítésből eredő szankciók, ill. ellentételezések

Az alacsonyabb összeg lesz a céltartalék összege!

○ GAME OVER Nyrt. egyik kisebb üzletágát megszünteti. A megszüntetésről részletes, formális tervet készített, amelyet az arra jogosult szerv elfogadott. Az átszervezés tényét a fordulónap előtt közölték az érintettekkel, megnevezték a megszüntetendő üzletágat és mindazon divíziókat, amelyeket ez érint. A tervekben az alábbiak szerepelnek:

1. A munkavállalók közül elbocsátásra kerül 20 fő, akik részére végkielégítést fizet. Ennek összege bruttó összeg 50 000 eFt, járulékok 10 000 eFt.
2. A többieknek felajánlottak a meglévő üzletágakban munkalehetőséget, illetve a szükséges átképzések is megtörténnek majd. Megkezdődik 20 fő átképzése is, amelynek becsült költsége 5 000 eFt.
3. Az üzletág megszüntetése miatt egy hosszú távú bérleti szerződés felmondása szükséges. A szerződés feltételei szerint a felmondás esetén 8000 eFt kártérítést kell megfizetni, vagy még két hónapig a bérleményben maradnak és kifizetik a két havi bérleti díjat, ami 6 000 eFt.

○ 1. T SZEMÉLYI JELL RÁF. – K CÉLTARTALÉK
/RLK 60 000

2. MŰKÖDÉSI RÁFORDÍTÁS – K KÖTELEZETTSÉG
5 000

3. T MŰKÖD. RÁF – K CÉLTARTALÉK 6 000

Hátrányos szerződés = 8 000 > 6 000 = 6 000
(Exit) (Cost)

////

- D20 Nyrt. nehézvíz kereskedelemel foglalkozik. A nehézvíz ára a beszerzési piacon folyamatosan emelkedik. Az Nyrt. korábban szerződést kötött egy erőművel, amelyben az előre meghatározott áron veszi meg a nehézvíz készletet. A szerződéssel lekötött mennyiség havi 20 000 liter és a fixált ár 5 eFt/liter.

A nem teljesítéshez kapcsolódó kötbér a rendelési érték 40%-a. A következő év végéig nem lehet felmondani a szerződést az erőművel, illetve az elzárkózott a szerződésmódosítás elől.

A következő becslést készítette 20X1. legvégén az Nyrt. a várható piaci beszerzési árra 20X2. végéig, (amikor a szerződés megszűnik):

I.félév: 6 eFt/liter,

II.félév: 9 eFt/liter.

Bevétel: $20\,000 \text{ liter} * 12 \text{ hó} * 5\,000 \text{ eFt/l} = 1\,200 \text{ Mft}$

Költségek feléves bontásban:

I. $20\,000 \text{ liter} * 6\,000 \text{ eFt/l} * 6 \text{ hónap} = 720 \text{ Mft}$

II. $20\,000 \text{ liter} * 9\,000 \text{ eFt/l} * 6 \text{ hónap} = 1\,080 \text{ Mft}$

Kötbér = $1\,200 * 40\% = 480 \text{ Mft} / \text{év} \Rightarrow \text{FÉLÉVRE} = 240 \text{ MFT}$

Teljes veszteség = $1\,200 - 720 - 1\,080 = -600 \text{ MFr}$

I. félév = $600 \text{ Mft bevétel} = > 720 \text{ Mft ráf} \quad (-) 120$

$120 \text{ Mft} < 240 \text{ Mft} \Rightarrow 120 \text{ Mft}$

II. félév = $600 \text{ M Ft bevétel} \Rightarrow 1\,080 \text{ Mft ráf} \quad (-) 480$

$480 \text{ Mft} > 240 \text{ Mft} \Rightarrow 240 \text{ Mft}$

$120 + 240 = 360 = \text{CT} \quad \text{// // // //}$

○ A várható leszerelési költség (ARO)

- ✓ HA az eszközt a hasznos élettartam végén le kell szerelni, elszállítani, ártalmatlanítani vagy a területet kármentesíteni, helyreállítani kell

BEKERÜLÉSI ÉRTÉK RÉSZE

- ✓ Elszámolása bruttó módon:
  - ✓ Az eszköz értékének része – értékcsökkenthető értéket képez
  - ✓ Önálló kötelezettség is egyben (CT)
- ✓ Becslés: jövőbeni várható leszerelési költség
- ✓ **Aktiválás időpontjában érvényes jelenérték meghatározása**
- ✓ **VÁLTOZÁS => IFRIC 1**
- ✓ Növeli a bekerülési értéket és Céltartalék lesz

- Az ARO Nyrt. egy új gyárlétesítményének építésébe kezdett bele, amelyhez ideiglenesen egy betonkeverő üzemet is létesített az építkezési területen 20 Mft-ért. A létesítmény 20X0. május 1-jén került használatra kész állapotba, a tényleges használatba vétel június 30-án történt.

A gyártólétesítmény létrehozása várhatóan 20X2. április 30-ára készül el, s ekkor a betonkeverő üzemet elbontják, amelyre 24 Mft-os kalkuláció szerepel a tevekben. A pénz időértékét tükröző kamatláb 8%, a pénz időértékét az egy évet meghaladó időtartam kapcsán tartják jelentősnek/////

○ T Tárgyi eszköz   K Pénz 20

T Tárgyi eszköz   K Céltartalék (HLK)

$$24 / 1,08^2 = 20,58$$

T Értékcsökkenés   K Tárgyi eszköz értékcsökkenése
 $(20 + 20,58) / 2 * 8/12 = 13,53$

T Kamatráfordítás   K Céltartalék (HLK)
 $20,58 * 8\% * 8/12 = 1,10$

IFRIC 1

○ Leszerelési céltartalék összegének változása

A változás több tényező hatására következhet be:

a)Évek múlásával a diszkont értéke változni fog

b)Változhat a diszkontráta

c)Változhat a kötelelem becsült összege

d)Változik a diszkontálási időszak

Amennyiben az eszköz valós értéken értékelt b)-c)-d) esetek az egyéb átfogó eredményt érintik

(T HLK / Céltartalék – K OCI)

○ CÉLTARTALÉK FELOLDÁSA, FELHASZNÁLÁSA

Minden fordulónapra vonatkozóan újra kell becsülni! – IAS 10 (lásd később)

 Szükség esetén módosítani kell !!!!

- Felhasználás: ha az erőforrás kiáramlás megtörténik, amelyre a céltartalékot képezték
- Feloldás: nem valószínű, hogy a kötelezettség teljesítéséhez gazdasági hasznokat megtestesítő erőforrás kiáramlása várható (pl. ha túlbecsült volt, akkor a céltartalék egy részét feloldja)

////

A társaságot beperelték egy ügylet kapcsán hibás teljesítés miatt, amelynek jogosságát a társaság vitatja. A cég jogászának véleménye szerint az elindult bírósági per kimenetele a következő táblázat szerint várható.

Valószínűség	Bírság
10%	50 MFt
40 %	20 MFt
20 %	5 MFt
30 %	nem kell fizetni

A per várhatóan a következő év második felében zárul majd le. A társaság még semmit nem rögzített az ügylet elszámolásából.

IAS 10

BESZÁMOLÁSI IDŐSZAKOT
KÖVETŐ ESEMÉNYEK
STANDARD

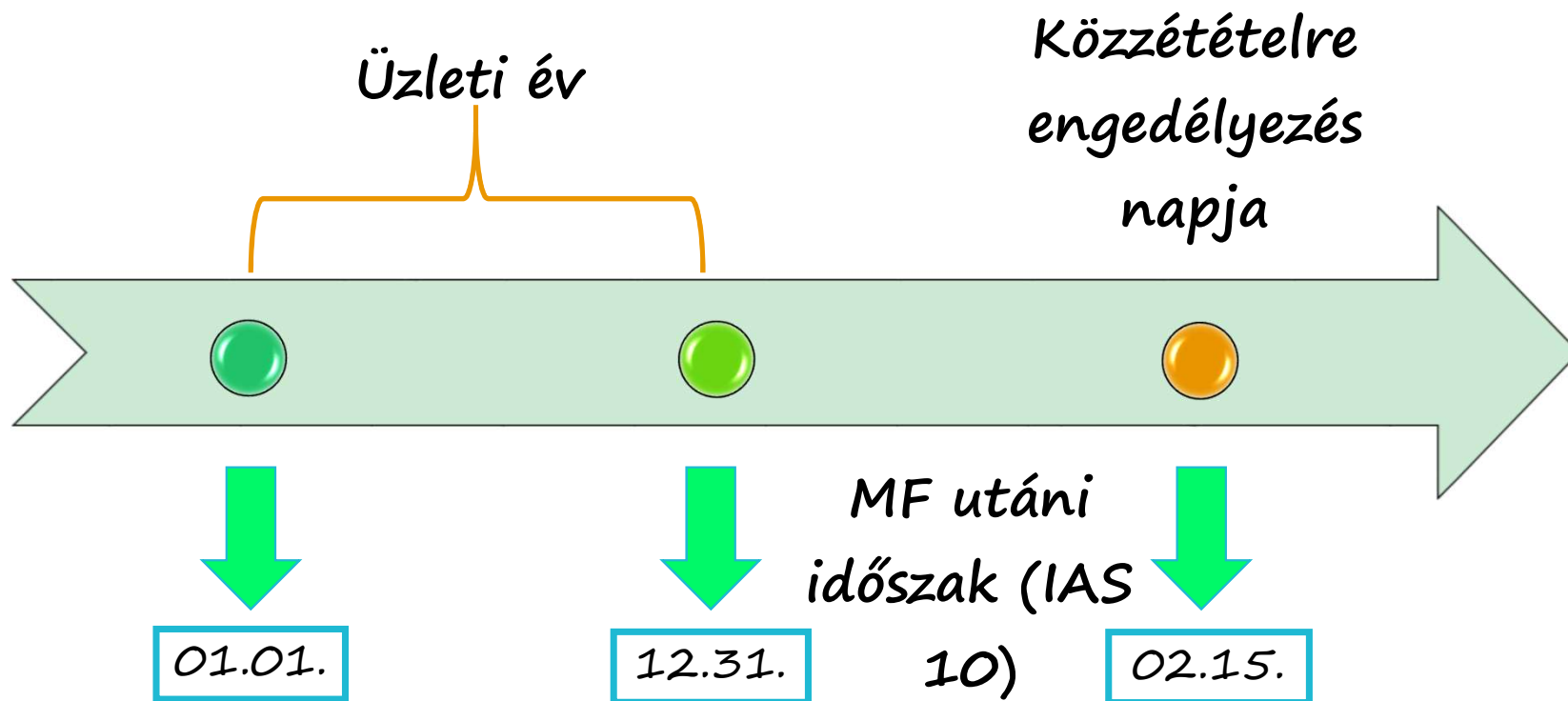

IAS 10 CÉLJA ÉS HATÓKÖRE

A standard célja, hogy előírja,...

- milyen fordulónap utáni gazdasági eseményekkel kell a pénzügyi kimutatásokat módosítani
- mik azok az információk amelyeket a fordulónap után közzé kell tenni
- mi számít a közzétételre történő engedélyezés napjának
- azt, hogy abban az esetben, ha a vállalkozás folytatásának elve nem teljesül, akkor nem lehet ezen az alapon a beszámolót elkészíteni.

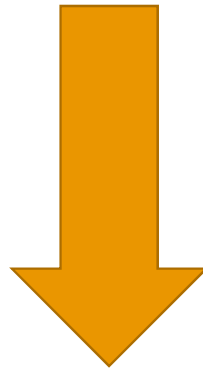

A MÉRLEGFORDULÓNAP UTÁNI ESEMÉNYEK

Azok a történések, amelyek a fordulónap és a pénzügyi kimutatások közzétételre való engedélyezése között történnek.

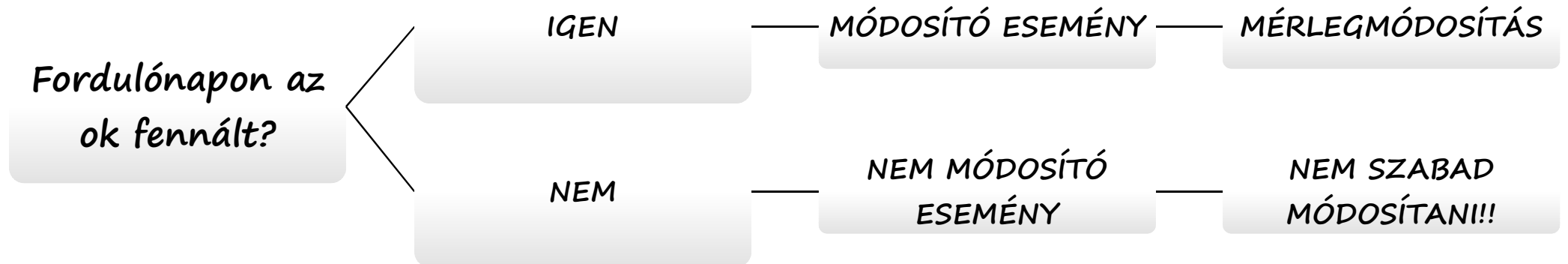

MEGFONTOLÁST IGÉNYELNEK!!!

MÉRLEGFORDULÓNAP UTÁNI GAZDASÁGI ESEMÉNYEK

MÓDOSÍTÓ ESEMÉNYEK

- „CÉLTARTALÉKOK képzésével kapcsolatos események
- Készlet értékvesztésének elszámolása fordulónap után
- Időbeli elhatárolások
- Vevő fizetéseképtelensége miatti értékvesztés
- Csalások és hibák feltárása
- Prémiumok összeg, ha a kötelelem már a beszámolási időszakban fennállt

NEM MÓDOSÍTÓ ESEMÉNYEK

- Egy befektetés (részesezés) értékének csökkenése a mérleg fordulónapja után
- Egy lényeges eszköz megsemmisülése a mérleg fordulónapja után, de a közzétételre történő engedélyezés előtt (a vállalkozás folytatása?)
- Fizetendő osztalék, ha azt a mérleg fordulónapja után fogadták el (nem lehet kötelezettség)

○ FOLYT....

- Tervezett vagy már elindított fúzió
- Működés tervezett csökkenése
- Tervezett szervezeti átalakulások
- Tervezett részvény kibocsátás
- Fordulónapot követő állami intézkedések
- Sztrájkok, munkaügyi viták
- Természeti katasztrófák a fordulónap után

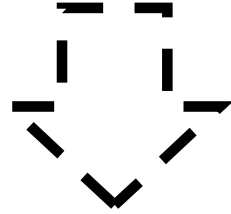
○ A LÉNYEGES, DE NEM MÓDOSÍTÓ ESEMÉNYEK

- Közzé kell tenni: az esemény jellegét, az esemény pénzügyi hatásának becslését
- OKA: befolyásolhatják a pénzügyi kimutatások felhasználóinak döntéseit

○ KERETELVEK – Lényeges információ

Ha kihagyása, téves bemutatása hatással van a döntésekre

A döntéshozatalt befolyásolni képes információk (vállalkozásonként eltérő)

Lényeges, pl. ha:

- Veszteséget vagy nyereséget változtat
- A tőzsde árfolyamok fenntartását szolgálja
- Jelentős piaci reakciót váltana ki

////

ELSZÁMOLÁSI SAJÁTOSSÁGOK

A fordulónapon létező állítások az *értékhelyesbítő tények*:

a beszámolóba be kell, hogy kerüljön

A fordulónap után felmerülő tények az *értékbefolyásoló tények*:

- nem lehet a beszámoló elkészítése során figyelembe venni (kiegészítő megjegyzések)

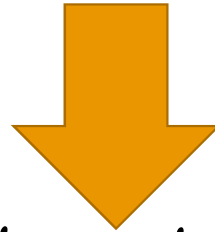

A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖZZÉTÉTELRE ENGEDÉLYEZÉSE

- Amikor a vezetés a kimutatásokat közzétételre engedélyezettnek tekinti
- Amikor a kimutatásokat a vezetés, tulajdonosok jóváhagyták

Kötelező közzé tenni (ált. a kiegészítő megjegyzések utolsó időpontja)

+ KIK ENGEDÉLYEZTÉK A KÖZZÉTÉTELT

○ A VÁLLALKOZÁS FOLYTATÁSÁNAK ELVÉVEL KAPCS. INFORMÁCIÓK

- Keretelvek (mögöttes feltételezés): váll.folyt.elve
- Ha nem teljesül a kimutatások nem állíthatók össze az IFRS-ek szerint!
- Vezetés köteles minden év végén nyilatkozni:

FENNÁLL-E A VÁLLALKOZÁS FOLYTATÁSÁNAK
ELVE ??? (kiegészítő megjegyzésekben)

Közzétételi kötelezettségek

- Beszámoló közzétételre bocsátásának (aláírásának) időpontja
- Annak a személynek a neve, aki a közzétételt engedélyezte
- Azt, ha a vállalkozás folytatásának elve sérül
- Ha a tulajdonosoknak vagy másoknak – jellemzően a vezetésnek – joga van a pénzügyi beszámoló helyesbítésére annak aláírását követően
  - Ezt a tényt közölni kell,
  - A helyesbítések elvégzése után a vonatkozó kiegészítő megjegyzéseket is ki kell javítani
- Ha helyesbítést nem igénylő események jelentősnek minősülnek és közzé nem tételük a beszámoló felhasználóit félrevezetné, akkor a vállalkozásnak
  - Be kell mutatni az esemény jellegét és pénzügyi hatásait
  - Ha az esemény hatása nem becsülhető meg
akkor ezt is rögzíteni kell

MAGYAR VONATKOZÁSOK

Megnevezés	IFRS	Sztv.
Beszámoló-készítés főbb időpontjainak, határidejének meghatározása	NEM	IGEN
Módosító – nem módosító tételek	Példák felsorolása	Teljesség elve
OSZTALÉK	Egyesített szabályozás 2016-tól	
Vállalkozás folytatásának elve	Azonos kezelés	

● Példák 1. (fordulónap: 20X7.12.31.)

- Vevőkövetelés: 150 000 EURO. A gazdálkodó egység 20X8. január 20-án értesül arról, hogy a vevő fizetésképtelen
- A gazdálkodó egység tulajdonosai 20X7. december 20-án hagytak jóvá osztalékot 1 000 000 EURO összegben, kifizetése 20X8.július 1-én várható
- A gazdálkodó egység tulajdonosai 20X8. február 18-án hagytak jóvá osztalékot 500 000 EURO összegben, kifizetése 20X8.július 1-én várható
- A gazdálkodó egység CNC forgácsoló gépe 20X8.január 8-án egy villámcsapás következtében elpusztul. Eszköz érték 125 000 EURO.
- A gazdálkodó egység a fizikai dolgozók munkaszerződésében lefektette, hogy hogy minden év végén jutalmat fizet, de ez a gazdálkodó egység eredményétől függ. A 20X7. évi jutalmakról 20X8. február 1-én döntöttek, kifizetés 20X8. március 1.

● Példák 2. (fordulónap: 20X7.12.31.)

- A gazdálkodó egység a munkaszerződésben és a vállalati politikájában sem vállalta, hogy a szellemi dolgozók jutalomba részesülhetnek. A jutalomról a tulajdonosok 20X8. január 28-án döntöttek, a kifizetés 20X8. március 1-én esedékes.
- A gazdálkodó egység perben áll partnereivel. A perből várhatóan a gazdálkodó egységnek fizetési kötelezettsége keletkezik. A fizetési kötelezettségre 500 000 EURO céltartalékot képzett. Az utolsó tárgyalást 20X8. január 31-én tartották, ahol megállapították a gazdálkodó egység felelősségét és 80 000 EURO fizetési kötelezettséget róttak rá. A rendezés 20X8. június 30-án esedékes.
- A gazdálkodó egység 20X8. január 10-én értékvesztést számolt el 300 000 EURO értékben, mivel 9 hónapja nem fizetett. ////

„EGYÉB”
KÖTELEZETTSÉGEK

Osztalékkötelezettség

Nyrt menedzsmentje 300 Mft osztalékot javasolt 20X1. üzleti év folyamán. Erről két alkalommal döntött az Nyrt. Közgyűlése. 20X1. december 6-án 200 Mft osztalékot hagyott jóvá, amelyből 150 Mft-ot december 28-án ki is fizettek. A fennmaradó összeget 20X2. márciusára ütemezik. A fennmaradó 100 Mft-ot a közgyűlés 20X2. január 16-án fogadta el a közgyűlés, a kifizetés várhatóan megegyezik a korábban előrejelzett dátummal.

- Az osztalékot akkor szabad megjeleníteni, ha azt a legfőbb szerv elfogadta, de akkor függetlenül attól, hogy az kifizetésre került-e. Ezért 200 Mft osztalék rögzítése szükséges.

- *Döntés az osztalékról*

- T Eredménytartalék 200

- K Egyéb rövid lejáratú kötelezettség (kapcsolt)
200

- *Kifizetés*

- T Egyéb rövid lejáratú kötelezettség (...) 150

- K Pénzeszközök 150

● Nem megszolgált bevétel (IFRS 15)

Egy társaság operabérleteket értékesít. Egy akció során, 20X1-ben 1 000 bérletet sikerült eladni (a vevők a vételárat készpénzben rendezték, csak a tárgyévre szól). Az akció során egy bérlet ára 100 eFt, azonban azt a második és a harmadik évre az eredeti ár 75%-án meg lehet újítani. Tapasztalati tények azt mutatják, hogy a bérletek 70%-át újítják meg a vásárlók.

A várható vásárlások száma:

$$1\ 000 + 70\% * 1\ 000 + 70\% * 70\% * 1\ 000 = 2\ 190 \text{ darab}$$

A tervezett bevétel az értékesítésből: $1\ 000 * 100 + 700 * 75 + 490 * 75 = 189\ 250 \text{ eFt.}$

Egy bérletre jutó bevétel: $189\ 250 / 2\ 190 = 86,416 \text{ eFt/db}$

Az első éves bevétel így: $1\ 000 * 86,416 = 86\ 416 \text{ eFt.}$

Értékesítés elszámolása (20X1)

T Pénzeszközök 100 000

K Árbevétel 86 416

K Kötelezettség (meg nem szolgált bevétel) 13 584

Garanciális kötelmek

A Garanty Zrt. egyik termékből 5 millió darabot adott el ebben az évben. A Zrt. a terméket darabonként 30 eFt-ért értékesíti. A termék bekerülési értéke 10 eFt/db volt.

A termékre a jogszabályok szerint egy éves garanciát kell vállalnia az eladónak. E jogszabály miatti kötelező garanciális kötelezettség valós értéke „értékesítésenként” 2 eFt/db körüli összeget vesz fel.

A Zrt. azonban – a jogszabályi kötelezettségen túlmutatóan – összesen öt év garanciát vállal az értékesített termékekre. E külön vállalását, vagyis a 2-5. év között garanciavállalást, a cég különálló teljesítési kötelelemnek azonosította és (helyesen) megállapította, hogy értéke a 30 eFt/db-os eladási árból 3 eFt/db-ot képvisel.

- A termékre vonatkozó jogszabály által előírt garancia nem külön teljesítési kötelelem (PO), az az értékesítéstől elválaszthatatlan szavatosság jellegű ígéret (mindenképpen adni kell).

A másik garanciavállalás (2-5. évek) már önállóan vállalat szavatosság, különálló PO-ként kell kezelni. E második PO-hoz kapcsolódó bevétel a garanciális időszak alatt kerül elszámolásra

Értékesítés = 5 millió darab

T Pénzeszközök $5 * 30\,000 = 150\,000$

K Árbevétel $150\,000 - 15\,000 = 135\,000$

K Kötelezettség garanciavállalás miatt (2-5. évek)

$5 * 3\,000 = 15\,000$

T Ráfordítások garanciavállalásból adódóan $5 * 2\,000 = 10\,000$

K Céltartalékok $10\,000$ ////

○ Visszaküldési joggal történő értékesítés

RETURN Zrt. 20X1. üzleti év során 5 000 Mft-ért értékesített egy adott áruajtából. Az eladott áru bekerülési értéke 3 000 Mft volt. A Zrt. üzletpolitikája az, hogy az értékesítés után a terméket – ha nem tetszik – két hónapig visszahozhatják a vevők és azt a Zrt. visszaveszi. A tapasztalati tények azt mutatják, hogy az eladott áru kb. 10%-át viszik vissza a vevők.////

- Értékesítés, eladási ár

T Pénzeszközök/Vevők 5 000

K Árbevétel 5 000

- Értékesítés, bekerülési érték

T ELÁBÉ 3 000

K Áru 3 000

- Visszaküldés hatása (árbevétel)

T Árbevétel 500

K Kötelezettség (visszáru miatt) 500

- Visszaküldésre kerülő áru

T Visszáru eszköz 300 – NRÉ számítás fordulónapra!!!

K ELÁBÉ 300

Szerződéses eszköz, kötelezettség, vevőkövetelés

Ha bármelyik fél teljesítette vállalt kötelezettségét, szerződéses eszközt/kötelezettséget kell kimutatni a mérlegben

Egyéb ellenértékre formálható feltétel nélküli jog: KÖVETELÉS

Szerződéses kötelezettség: Gazdálkodó egység kötelme azon áruk és szolgáltatások átadására, ahol az ellenértéket már megkapta

Szerződéses eszköz: A gazdálkodó egység ellenértékhez való joga az átadott árukért, szolgáltatásokért (teljesítés történik ellenérték fizetése/átadása előtt)

Vevőkövetelés: Gazdálkodó egységnek az ellenértékhez feltétel nélküli joga van (értékvesztés IFRS 9 alapján)

- Ellenérték megszerzése kizárólag az idő múlásától függ

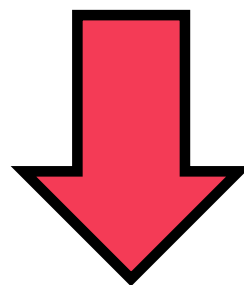

Szerződéses
kötelezettség

Teljesítés

Szerződéses
eszköz

Vevőkövetelés

○ Szerződéses kötelezettség (követelés)

Egy tervezőiroda 20X1-ben azt vállalta, hogy elkészíti egy tőle független társaság új székhelyének kiviteli terveit. A terv létrehozása várhatóan két évet fog igénybe venni. A szerződéses rendelkezések szerint, amennyiben a szerződés megszűnne mielőtt az iroda befejezné a munkát, akkor jogosult lesz az elvégzett munka arányában a díjra, leszámítva azt az esetet, ha a tervezőiroda súlyos szerződésszegése miatt szűnik meg a szerződés. A szerződéses fix ár 1 000 Mft. A tervek szerint a tervezőiroda szerződéses költsége 700 Mft lesz e projekttel összefüggésben.

- 20X1-ben végül 690 M Ft költség merült fel a projekttel kapcsolatban és módosították a teljes költségtervet 920 M Ft-ra egy jelentős tervezési pontatlanság miatt. A szerződés szerint 20X1-ben a megrendelő 800 M Ft-ot fizet meg, a munka további részét a projekt végeztével rendezzi majd (a fizetési feltételek megfelelnek az iparági gyakorlatnak). A második részlet pénzügyi rendezésére 20X3-ban került sor.

Mutassuk ki 20X1. évre a hatásokat!

○ A projekt nyereséges, így a terhes szerződésekre vonatkozó szabályozás nem „játszik”. Az év végére már az akkor ismert adatok alapján kell meghatározni a végeredményt.

Előrehaladás (PTC): $690 / 920 = 75\%$. Ennek megfelelően az elszámolandó bevétel (és profit) arány is ez. Vagyis: $1\,000 * 75\% = 750$ Mft.

Kapott pénzösszeg

T Pénzeszközök 800

K Szerződéses eszköz/kötelezettség 800

Arányos árbevétel elszámolása

T Szerződéses eszköz/kötelezettség 750

K Árbevétel 750

Felmerült költségek elszámolása

T Szerződéses költségek (→ ráfordítások) 690

K Eszközök/források 690

$$750 - 800 = \\ (K) 50$$

////

Halasztott fizetés kamatterhe

- ✓ Halasztott fizetési konstrukció (a pénz időértéke már jelentős lehet)
- ✓ Normál fizetési határidőnél hosszabb idő az ellenérték megtérítésre
- ✓ Bekerülési érték: a készpénzes fizetéskor alkalmazott érték
- ✓ A halasztott fizetés miatti többletteher:
  - ✓ kamatráfordításnak minősül (implicit kamat) – szállító oldalán kamatbevétel!!!!
  - ✓ kivéve, ha hitelfelvételi költségnek minősíthető

- Gépvásárlás: 121 Mft, fizetési határidő 24 hónap (szokásos fiz. határidő 30 nap). Irányadó kamatláb 10%.

PÉNZ IDŐÉRTÉKE JELENTŐS - 121 Mft tartalmaz rejtett kamatot is

$$121 \text{ Mft jelenértéke} = 121 / 1,1^2 = 100 \text{ Mft}$$

$$\text{Implicit kamat} \Rightarrow 121 - 100 = 21 \text{ Mft}$$

T Gép

100

K Szállító

100

T Kamatráfordítás

$$100 * 10 \% = 10$$

K Szállító

10

$$\text{Záró szállító érték így} = 100 + 10 = 110$$

$$(\text{következő év} = 110 * 10 \% = 11 \Rightarrow 110 + 11 = 121)$$

Tulajdonosi kölcsön

A társaság tulajdonosai 20X1. január 1-én kamatmentes, két éves futamidejű 121 MFT összegű tagi kölcsönt adott a vállalkozásunknak. A piacon a szokásos kamatláb 10%.

$$\text{Valós érték} = 121 / 1,1^2 = 100$$

T Pénz – K Kötelezettség 100

T Pénz – K Tulajdonosi tranzakció (ST) 21

T Pénzügyi ráfordítás – K Kötelezettség

$$\underline{\text{Effektív kamat}} = 100 * 10\% = 10$$

////

Negatív pénzeszköz-egyenértékes

- IAS 7 – Cash-flow standard alapján
- A **pénzeszköz-egyenértékesek** olyan rövid távú (a megvásárlás időpontjától számított legfeljebb három hónapon belüli lejáratúval rendelkező), magas likviditású befektetések, amelyek könnyen ismert összegű pénzeszközre válthatók át, és amelyeknél elhanyagolható az értékváltozás kockázata.
- Banki folyószámlahitel miatt, ha a pénzeszköz állomány egyenlege (K), rövid lejáratú kötelezettségnek minősül

CF kimutatásban (-) előjellel kell figyelembe venni) ////

IAS 19

MUNKAVÁLLALÓI
JUTTATÁSOK

Alkalmazási kör

A munkavállalói juttatások elszámolásának és közzétételének szabályai:

- Rövid távú juttatásokra
- Hosszú távú juttatásokra
- Munkaviszony megszűnése esetére
- A munkaviszony megszűnése utáni juttatások szabályozása

Főmunkaidőben, részmunkaidőben, alkalmanként vagy átmenetileg foglalkoztatott munkavállalókkal kapcsolatosan

- Rövidtávú munkavállalói juttatások – pld: bér elszámolása jellemzően T Ráfordítás – K Kötelezettség (RLK) + rövid távú fizetett távollétek (halmozódó megszolgált, vagyis pénzbeli megváltásra jogosult és meg nem szolgált és nem halmozódó (pl: betegszabadság nem továbbvihető) + nyereségrészesedési és jutalmazási programok – **CT képzés lehetséges!!!**
- Hosszú távú munkavállalói juttatások (nem végkielégítés és nem megszűnés esetén járó), általában diszkontálni kell – pl.: jubileumi jutalom, nyereségrészesedési juttatások

- • Munkaviszony megszűnése utáni juttatások – meghatározott hozzájárulási programok (munkavállaló viseli a kockázatot) és meghatározott juttatási programok (gazdálkodó egység viseli a kockázatot) – eltérő a befektetési és aktuáriusi kockázat
- Munkaviszony megszűnésekor esedékes munkavállalói juttatások – nyugdíjazás előtt megszüntetik a munkaviszonyt, lehet önkéntes alapon nyújtott – IAS 37
- Becslés szerepe meghatározó – legjobb becslés elve

- SOE LKK Nyrt. 200 munkavállalót foglalkoztat 20X1.12.31-én. A munkavállalókat évi 20 nap rendes szabadság illeti meg. A fel nem használt szabadság átvihető a következő időszakra, de elsőként mindig az előző évi bent maradt szabadságot kell felhasználni.

A munkavállalónak joga van a fel nem használt szabadsága pénzbeni megváltására a munkaviszony megszűnésekor. 20X1-ben összesen 7 nap szabadság nem került felhasználásra munkavállalónként átlagosan. A munkavállalóknak átlagosan 6 nap betegszabadság maradt bent, ami a hatályos jogszabályok alapján nem továbbvihető. Az egyes munkavállalókra vonatkozóan elkészített analitikus nyilvántartás alapján egy munkavállaló átlagos napi bére 20X1-ben 40 000 Ft, ami tartalmazza a közteher értékét is. Nyitó egyenleg nem volt

Bér + járulék is!!!

Ki nem vett szabadság:

7 nap $\times$ 40 000 Ft/nap $\times$ 200 munkavállaló
= 56 MFt

T Személyi jellegű ráfordítások 56 MFt

K Ki nem vett szabadságok kötelezettsége
(vagy céltartalék) 56 MFt

MINDIG ÁLLOMÁNYVÁLTOZÁS!!!

Betegszabadság NEM!!!!

IFRS 2

RÉSZVÉNY-
ALAPÚ
KIFIZETÉSEK

Mi is ez...???

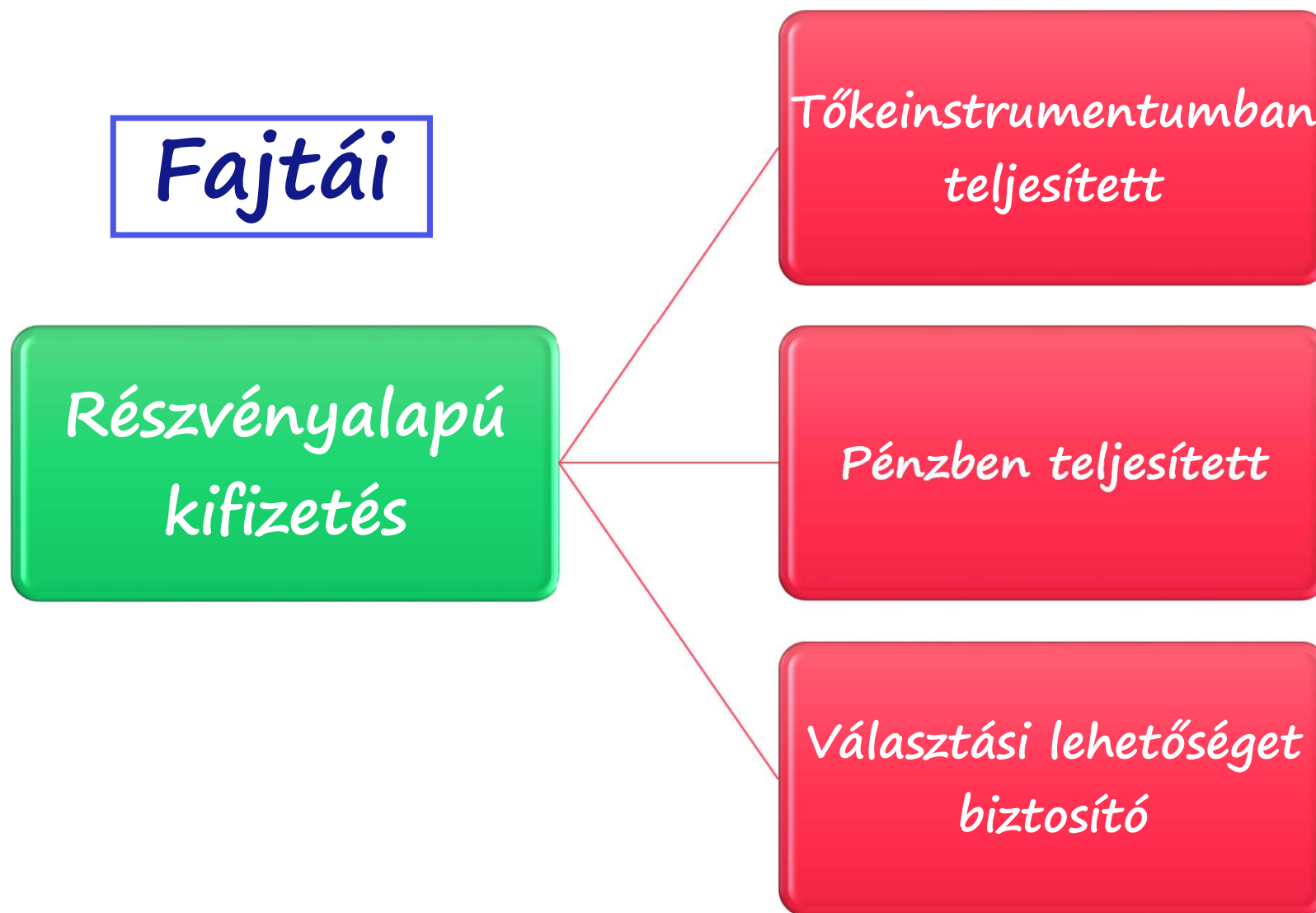
Olyan ügylet, amelynek során a gazdálkodó egység tőkeinstrumentumai ellenértékeként javakat, (árúk, tárgyi eszközök, immateriális javak, pénzügyi eszközök) vagy szolgáltatásokat kap, illetve szerez meg, úgy hogy kötelezettsége keletkezik, amit részvényeivel rendez vagy tőkeinstrumentumainak árán alapul.

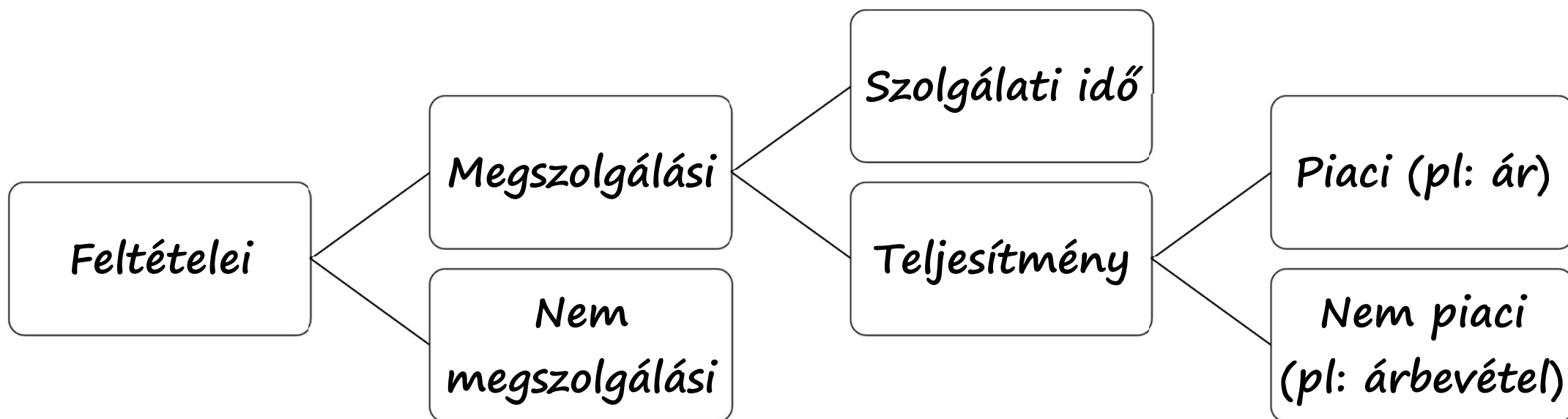
Fajtái

1. **Tőkeinstrumentumban teljesített:** munkavállalók (átadott tőkeinstrumentum valós értéke) vagy azoktól eltérő felek érintettek (kapott javak/szolgáltatások valós értékén, ha nem meghatározható a tőkeinstrumentum valós értékén)
2. **Készpénzben teljesített:** – Az ügyletek a gazdálkodó részvényének árához kötöttek, de nem tőkeinstrumentumot kap, hanem készpénzben kerül kifizetésre, kötelezettség keletkezik
3. **Választási lehetőséget biztosító:**
  - másik fél esetében biztosított a választás összetett instrumentum,
  - gazdálkodó egység esetében kötelelem vizsgálata – ha nincsen kötelelem = tőkeinstrumentum feltételei, ha van a készpénzes teljesítés feltételei

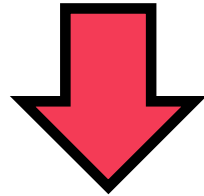
- A társaság 20X1. január 1-jén részvény alapú kifizetési programot indított mind a 200 dolgozója részére. A program keretében minden dolgozó 4 000 darab 1 eFt-os névértékű részvény piaci árát kapja meg (pénzben kifizetve), amelynek feltétele, hogy 4 éven keresztül folyamatosan a vállalkozás alkalmazásában álljanak. A meghirdetéskor a 4 év alatt távozők arányát 15 %-ra becsülték.

20X1-ben összesen 18 fő távozott a vállalkozástól, s az összesen távozők várható arányát 20 %-ra módosították. A részvény valós értéke az időszak során:

Dátum	Valós érték
20X1. január 1.	1 200
20X1. december 31.	1 250

○ $200 \text{ fő} * 80\% * 4 \text{ edb} * 1,250 \text{ eFt/db} / 4 \text{ év} * 1 \text{ év}$

T Ráfordítás (Tárgyévi eredmény) 200
K IFRS 2 kötelezettség 200

Tőkeinstrumentum esetén értékelés = historikus

$200 \text{ fő} * 80\% * 4 \text{ edb} * 1,200 \text{ eFt/db} / 4 \text{ év} * 1 \text{ év}$

T Ráfordítás (Tárgyévi eredmény) 192 !!!!
K IFRS 2 tartalék (saját tőke) 192 /////

IFRS 16

LÍZINGEK

Lízingbevevő

- Egységes kezelés az IAS 17 után (inkonzisztencia + mérlegen kívüli finanszírozás)
- Új megjelenítési kötelezettségek, közzétételek
- Új kérdés?? Nem pénzügyi vagy operatív lízing??

Lízingbeadó

- IAS 17 szerint lényegében (PÜ – OP)

Mire nem vonatkozik....?

- Ásványkincsek feltárásához és használatához kapcsolódó lízingszerződések
- IAS 41 alá tartozó biológiai eszközök lízingbevételével kapcsolatos szerződések
- IFRIC 12 – Koncessziós szerződések hatálya alá tartozó megállapodásokra
- IFRS 15 – Ügyfelekkel kötött megállapodásokból származó bevételek standard hatálya alá tartozó lízingszerződésekre
- Egyes IAS 38 hatálya alá tartozó licencszerződésekre (mozifilmek, színdarabok,....)

Hatókör

○ Használati jog: Egy adott eszközhöz kapcsolódó (tapadó) haszonszerzési jognak a kockázatokkal történő átadását jelenti

- Tartalom elsődlegessége a formával szemben követelmény!
- Kizárólag azon szerződések lízingek IFRS szerint, ahol
  - meghatározott időintervallum és
  - ellenérték fejében adja át a jogot
- Lízing: olyan szerződés vagy szerződésrész, amely egy időszak tekintetében ellenérték fejében átadja egy eszköz (a mögöttes eszköz) használati jogát.

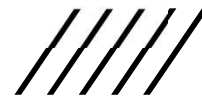
Kivételek

Rövid távú lízing

- Szerződéses időtáv opciókkal < 12 hónap
- Szokásos piaci gyakorlatok, iparági szokások

Kis értékű lízing

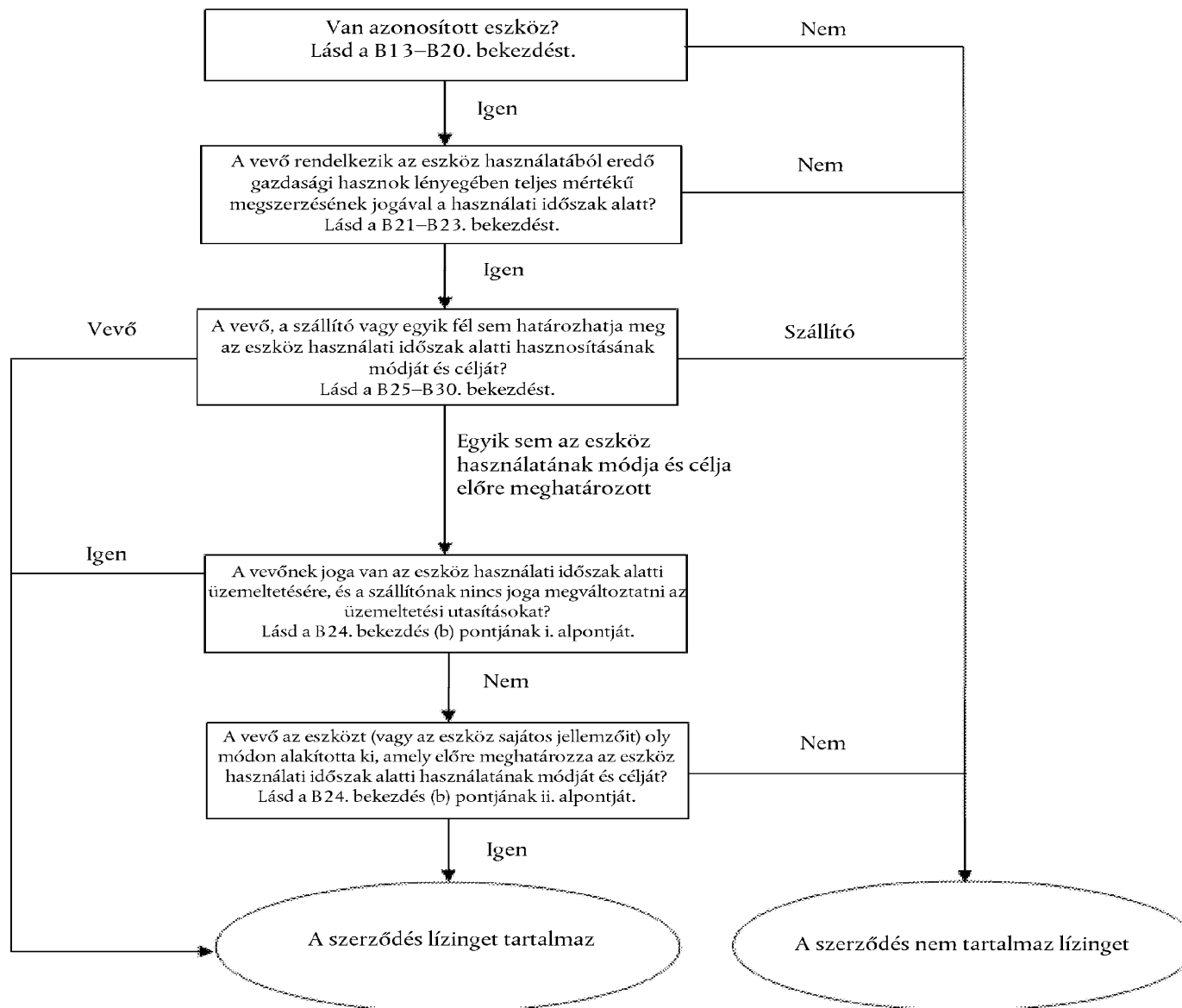
- 5 000 USD maximum
- Új állapotot kell feltételezni
- Önállóan hasznosítható, független más eszköztől

Lízingügylet alapelemei!

- SZERZŐDÉS!!!! (lehet portfólió is sok egyforma eszköznél)
- Egy **beazonosított** eszköz (explicit vagy implicit)
- Használat felett **ellenőrzési jog** (haszon és hatalom)
- Egy **fel nem mondható időszakra** vonatkozik (idő vagy teljesítmény), kikényszeríthetőség vizsgálata
- **Ellenérték** fejében átengedés

////

Azonosított eszköz

Explicit azonosítás

Implicit azonosítás
(kapacitás – IFRIC 4)

Tartalmai helyettesítés
= jog kérdése
(lehetőség? és haszon
> költség)

Önálló fizikailag

Használati

Jog

- Gazdasági haszon megszerzése kié???
- Eszköz hasznosulásának meghatározása kit illet meg??
- Használattal kapcsolatos döntések előre meghatározásra kerülnek ?
- Lízingbeadónak nincsen lehetősége a működési metodika megváltoztatására?
- Lízingbevevő tervezte az eszközt?

Lízingek futamideje

A lízingdíj

Fix díjak

Változó díjak

(-) Lízing-
ösztönzők

Maradványért
ék garanciák
(lásd később)

Szankciók a
felmondáshoz
(pl. kötbér)

Vételi opció
(reális)

Komponens
megközelítés

Következő dia

- LÍZING Nyrt. bérelni szeretne egy üzlethelyiséget 3 évre, ahol kereskedelmi tevékenységet kíván folytatni. A kikötőben lévő üzletközpont tulajdonosa felajánlotta a földszinten található, vízre néző 200 m² üzlethelyiséget bérleti lehetőségét.

Éves díj 2 500 eFt, amely tartalmazza a bérleti díjat és a hetenkénti takarítás díját. A feltételek szerint a bérleti időszak alatt kizárólag Hajó Zrt. használhatja a helyiséget. A bérleti díj utólag, az év végén fizetendő.

A piaci tapasztalatok alapján hasonló helyiséget bérelni 2 400 eFt-ért lehet, a takarításért pedig 250 eFt kellene fizetni külön szerződés szerint.

Komponens	Önálló eladási ár	Megoszlás	Felosztott tranzakciós ár
Bérleti díj	2400	91%	2264
Takarítási szolgáltatás	250	9%	236
Összesen	2650	100%	2500

Ez a lízingdíj
éves nominális
értéke (admin.
költségek ??)

KÉRDÉS =
Leválasztás vagy
nem????

Számviteli kezelés

Lízingkötelezettség

+ Lízingdíjak PV

- lízingdíjak

+ kamatelszámolás

Diszkontráta = lízingbeadó
rátája vagy lehet
inkrementális, járulékos
kamatláb

Lízingdíjak

Nem
garantált
maradvány
értéke

Eszköz
valós
értéke

Lízingbeadó
kezdeti
közvetlen
költségei

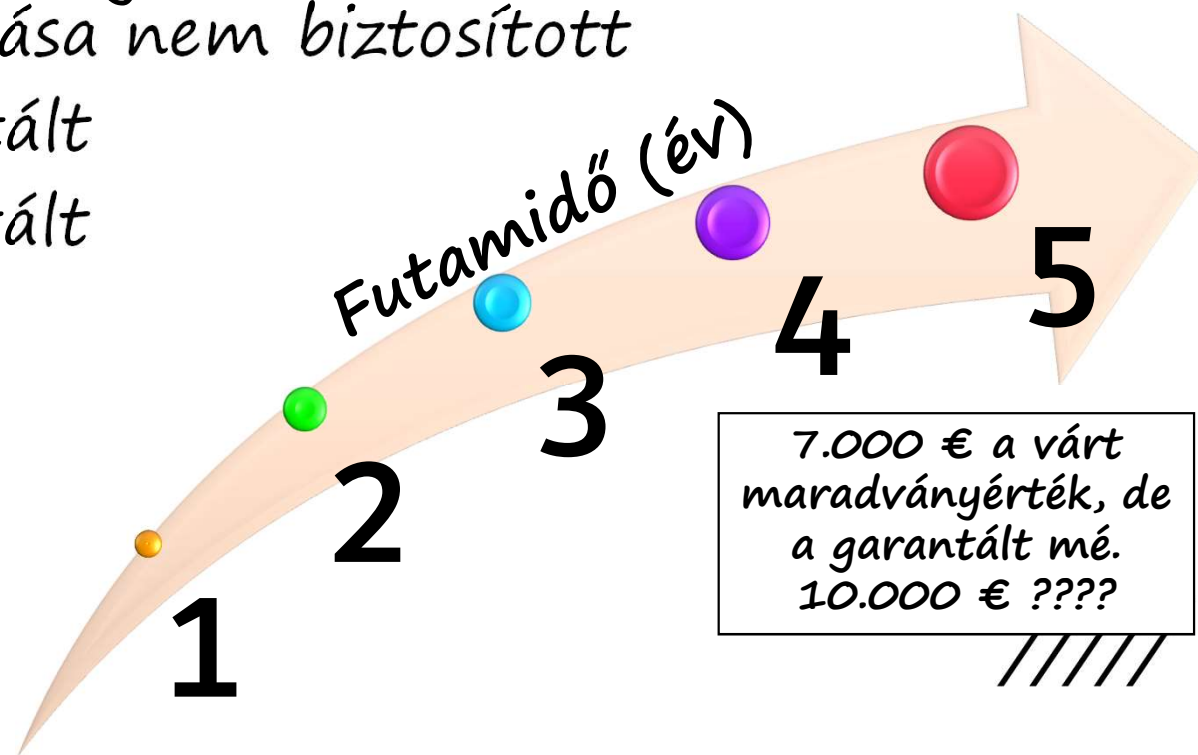

Garantált vagy nem garantált maradványérték

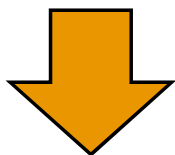
- Garantált = lízing futamidő végén garantált érték
- Nem garantált = maradványértéknek az a része ami lízingbeadó általi realizálása nem biztosított
- ✓ Ha várható mé $>$ garantált
- ✓ Ha várható mé $<$ garantált

Különbözet része a lízingdíjnak (diszkontálni szükséges)

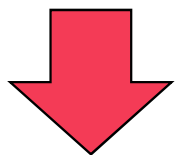

ROU

- ✓ Halmazott écs (gazdasági vagy futamidő???)
- ✓ Értékvesztés
- ✓ Lízingkötelezett ség módosítása

KÖVETŐ ÉRTÉKELÉS:
Bekerülési értéken vagy
valós értéken ??

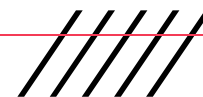
(+) Lízingkötelezettség

(+) Előrefizetett lízingdíjak

(-) Kapott lízingösztönzők

(+) Lízingbevevő kezdeti inkrementális költségei

(+) ARO (leszerelési kötelelem)

PÉLDA

- ÚjVilág Nyrt. bérbevett tárgyév január 1-jétől egy irodát, mert kereskedelmi képviseletet kíván nyitni egy közeli országban. A megállapodás négy évre szól, mely idő alatt a szerződést nem lehet felmondani. Az első évben a bérleti díj évi 16 M Ft, mely a következő három évben 24 M Ft-ra emelkedik. A bérleti díjat mindig az év első napján kell kifizetni. Az ügyletet jellemző inkrementális kamatláb 7%. A bérleti díjat készpénzben kellett kifizetni.

MEGOLDÁS

a) ROU felvétele: $16 + 24 / 1,07 + 24 / 1,07^2 + 24 / 1,07^3 = 79$

T ROU 79

K Lízingtartozás (hosszú) 79

b) pénzügyi rendezés

T Lízingtartozás

K Pénz 16

c) kamat $79 - 16 = 63 * 7\%$

T Kamatráfordítások

K Lízingtartozás (hosszú) 4,41

d) értékcsökkenés

T Adminisztratív ráfordítások

K ROU 19,75

e) Átsorolás

T Lízingtartozás (hosszú) 24

K Lízingtartozás (rövid) 24

Év	Nyitó egyenleg (+)	Effektív kamat (7%) (+)	Cash flow (-)	Záró egyenleg
„0”	79	0	16	63
1	63	4,41	24	43,41
2	43,41	3,04	24	22,45
3	22,45	1,57	24	0

Változások kezelése

Újraértékelés = lízingkötelezettség változása ROU változásával együtt

- **Diszkont kamatláb változása** = lízing futamidő változása, vételi opció változása miatt
- **Nem változik a diszkont kamatláb** = maradványérték változása és lízingkötelezettségek ráták vagy indexek változása miatt
- **Lízing terjedelmének változása** (meglévő módosítása vagy különálló lízing – önálló eszköz, önálló eladási árral nő) = Kötelezettség + ROU

- Lízingbevevő egy 10 éves bérleti szerződést köt egy épületben egy emelet bérletére.

A lízing kezdeti szakaszában az éves bérleti díj 50 millió Ft/év, melyet minden év elején kell fizetni.

A bérleti díjak minden második évben emelkednek, az ún. fogyasztói index alapján a következő 2 évre.

Az index a szerződéskötéskor 125, a 3. év elején 135. Járvulékos kamatláb 5 %/év.

Elszámolásra kerül az eszköz felvétele:

T Használati jogot megtestesítő eszköz 405.391 eFt

K Lízingkötelezettség 355.391 eFt

K Pénz (első évi részlet) 50. 000 eFt

Kamat 2. év: $(373\,161 - 50\,000)^* 5\%$

Év	Lízingkötelezettség				ROU eszköz		
	Nyitó	Fizetés	Kamat (5%)	Záró	Nyitó	Écs	Záró
1.	355 391		17 770	373 161	420 391	42 039	378 352
2.	373 161	50 000	16 158	339 319	378 352	42 039	336 313

T	K	Összeg	Esemény
Kamatráfordítás	Lízingkötelezettség	33 928	1-2. év
Écs leírás	ROU eszköz	81 7078	1-2. év
Lízingkötelezettség	Pénz	50 000	2. évi részlet

- Lízingkötelezettség 2. év végén: 339 319
- Index 135
- Új részlet $135/125 * 50\,000 = 54\,000$
- Lízingkötelezettség jelenértéke:

	4	5	6	7	8	9	10
312,464	54,000	54,000	54,000	54,000	54,000	54,000	54,000
54,000 (3. évtől) most							
366,464							

$$\text{Jelenérték} = 54.000 + 54.000 \text{ AF}(7 \text{ év}; 5\%) = 366.464$$

$$\text{Különbség a lízing kötelezettségben: } 366\,464 - 339\,319 = 27\,145$$

Könyvelés

T		K	Összeg	Esemény
ROU eszköz		Lízingkötelezettség	27 145	növekmény
Lízingkötelezettség		Pénz	54 000	díj

Szerződés módosítás

Gazdálkodó egység irodaházban bérel 2 emeletet. Az emeletek alapterülete megegyezik. Lízing futamidő : 10 év Éves díj: 100.000 \$. Inkrementális kamatláb : 10 %.

6. év elejétől az irodaépület egyik szintjét már nem bérlí a gazdálkodó egység. Kamatláb ekkor 7 %. Lízingdíj változása 60.000 €. Lízingdíjak fizetése év végén esedékes.

- Jelenérték számítás alapján a kötelezettség és a használati jog eszközkezdeti könyv szerinti értéke: 614.457 \$

Időszak	Nyitó	Törlesztés	Effektív kamat	Záró
1.	\$ 614 457	\$ 100 000	\$ 61 446	\$ 575 903
2.	\$ 575 903	\$ 100 000	\$ 57 590	\$ 533 493
3.	\$ 533 493	\$ 100 000	\$ 53 349	\$ 486 842
4.	\$ 486 842	\$ 100 000	\$ 48 684	\$ 435 526
5.	\$ 435 526	\$ 100 000	\$ 43 553	\$ 379 079
6.	\$ 379 079	\$ 100 000	\$ 37 908	\$ 316 987
7.	\$ 316 987	\$ 100 000	\$ 31 699	\$ 248 686
8.	\$ 248 686	\$ 100 000	\$ 24 869	\$ 173 555
9.	\$ 173 555	\$ 100 000	\$ 17 356	\$ 90 911
10.	\$ 90 911	\$ 100 000	\$ 9 091	\$ -

HJE értékcsökkenése = $614.457 / 10 \text{ év} = 61.446 \$ / \text{év}$

○ 5. év végén a lízingkötelezettség értéke: 379.079 \$

5. év végén a használatijog-eszköz értéke: 614.457
– (5 * 61.446) = 307.227

Lízing terjedelmének csökkenése esetén a kötelezettség és a használati jog eszköz arányos részének kivezetése (2 emeletből az egyik visszamondásra került – a terjedelem a felére csökkent)

T Lízingkötelezettség 379.079 / 2 = 189.540 K

HJE 307.227 / 2 = 153.614

K Nyereség

35.926

////

Lízingbeadó elszámolása

Lízingbeadó elszámolása

- Pénzügyi lízing esetén:
  - Lízingkövetelés és eszköz kivezetés + eredmény
  - Bruttó (lízingdíj + nem garantált+.....+kezdeti költségek) és nettó lízingbefeketés => **pénz időértéke!!!**
  - Lízingkövetelések – IFRS 9 szabályai (értékvesztés és kivezetés)
- Operatív lízing esetén:
  - Lineáris vagy más alapú elszámolás, eszköz a lízingbeadó könyveiben marad
- Speciális eset= telek + rajta lévő épület lízingbe adása (allokáció a valós érték alapján)

////

- KAPÓ Zrt. három éves bérleti szerződést kötött ADÓ Kft-vel egy irodaház használatára 2020. január 1-jén és még ezen a napon el is kezdheti használni az ingatlant. A szóban forgó irodaház hátralévő gazdasági élettartama még legalább 40 év. A bérlet nem meghosszabbítható, a három év alatt KAPÓ lényegében szabadon hasznosíthatja az irodaházat. A bérleti szerződés szerint a díj évente (az év első napján) fizetendő a következők szerint:

Dátum	Díj (Mft)
2020.01.01	80
2021.01.01	70
2022.01.01	60

2020. január 1. Első kapott díj

T Pénzeszközök 80
K Halasztott bevételek 80

2020. december 31.

Lineáris elszámolás!! = $(80+70+60)/3 = 70$

T Halasztott bevételek 70
K Árbevétel 70

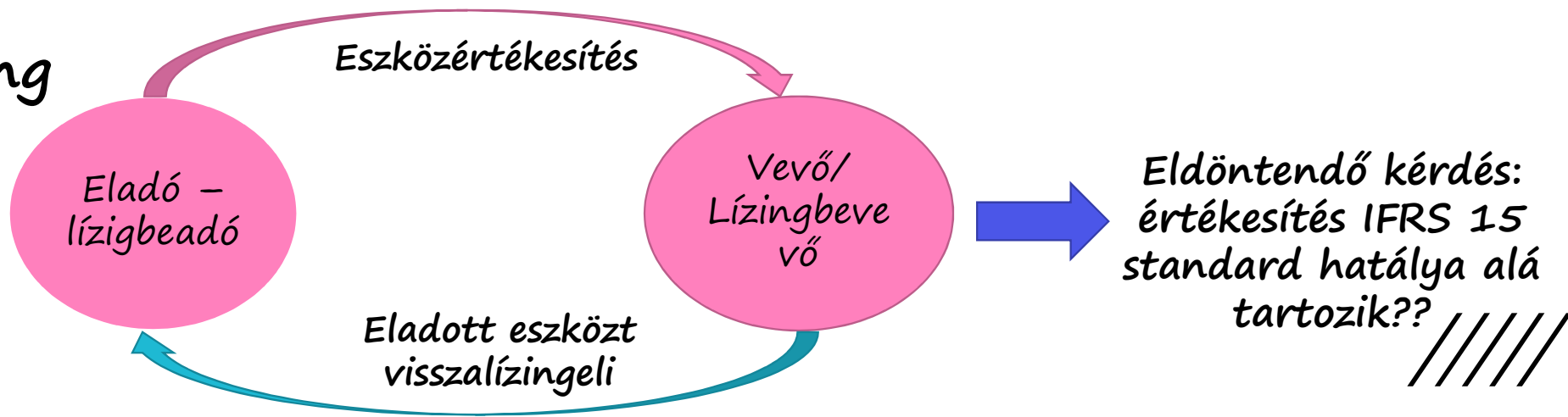
Allízing és visszlízing

Rövid lejáratú??

Visszlízing

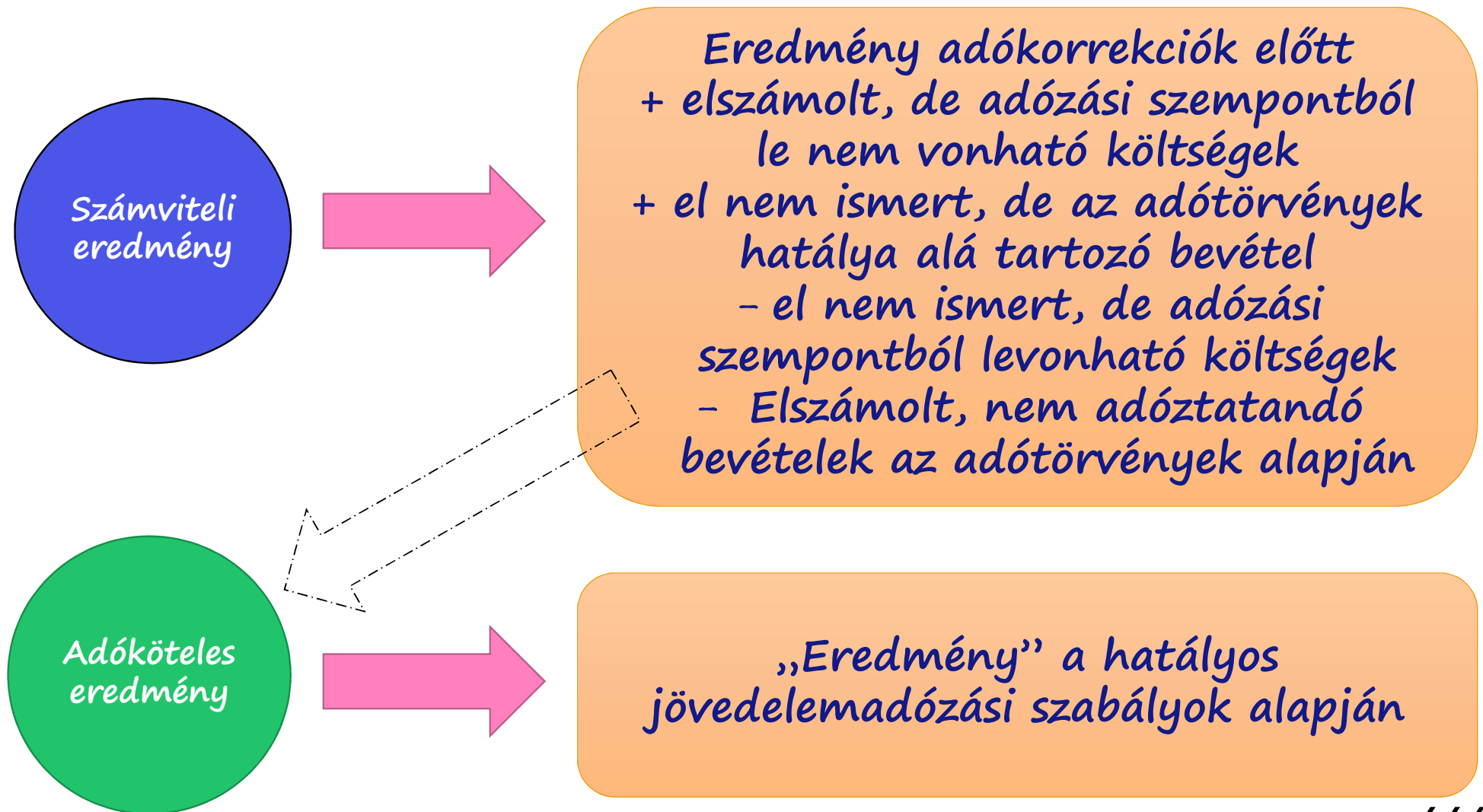

IAS 12

NYERESÉGGADÓK

Hatály

Tényleges
„jelenlegi” adó

Halasztott adó

Megjelenítés és
értékelés

Adózás előtti eredmény
alapján egy periódusra
vonatkozóan
Korrigált AEE * adókulcs

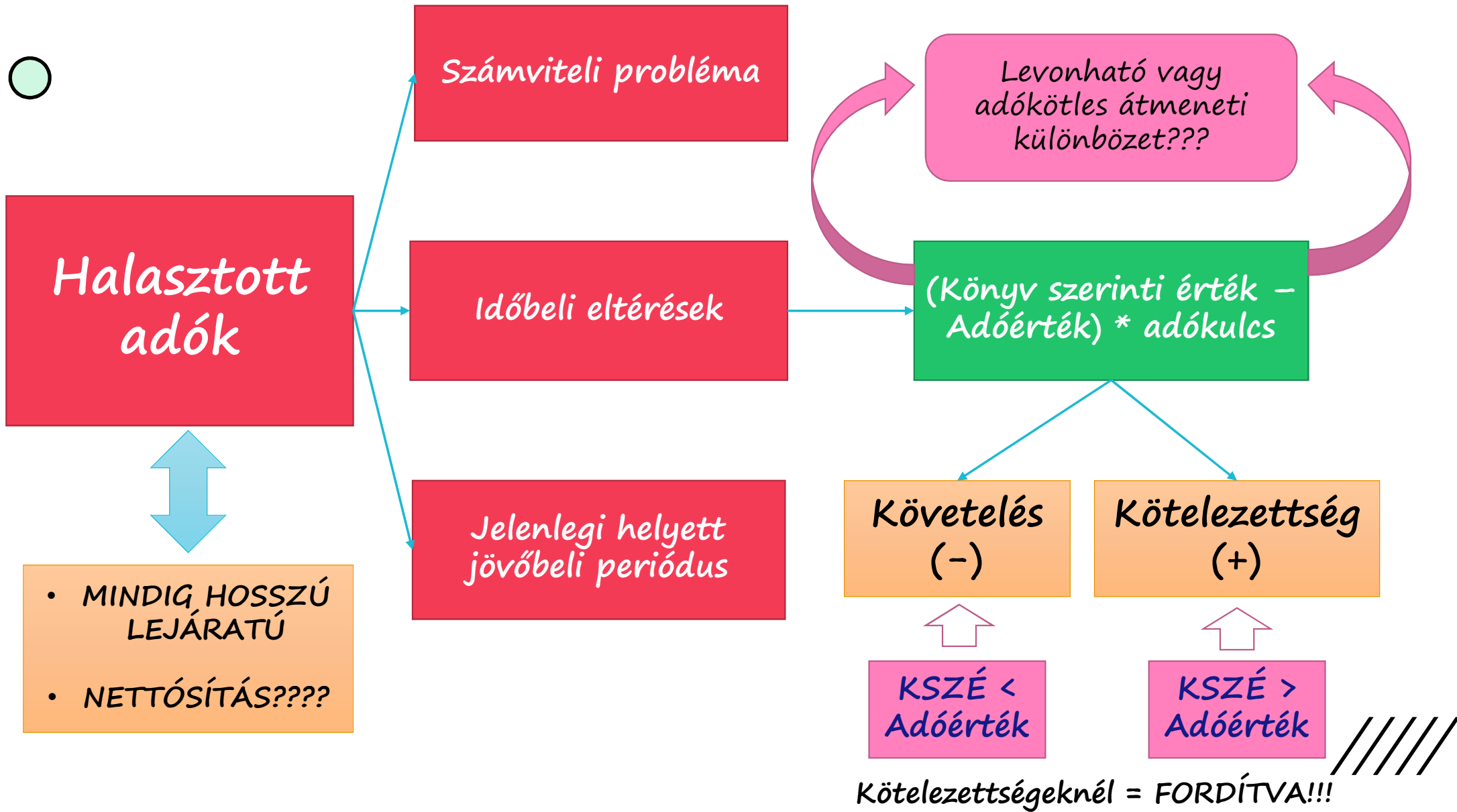
T Ráfordítás vagy OCI/tőke
(pl.hiba)
K Adókötelezettség

- Adóhatóságnak fizetendő,
  - jelenlegi adóévre vonatkozó

Mérlegben külön soron!

Bevétel és ráfordítás
megközelítés
vs. Kötelezettség
módszer

Szemléltető példák

- Egy eszköz bekerülési értéke 100 egység, könyv szerinti értéke 75 egység, adótörvény szerint elszámolt értékcsökkenés 30 egység => **KSZÉ > Adóérték KÖT.**
- A kötelezettségek között kimutatott elhatárolt költségek könyv szerinti értéke 125 egység. Ezen költségek pénzforgalmi szemléletben érvényesíthetők az adóalapban. => **KSZÉ < Adóérték KÖV.**
- Leányvállalattól kapott osztalék 200 egység, amely nem adóköteles. => **KSZÉ = Adóérték SEMMI!**

○ HALASZTOTT ADÓ KELETKEZHET

1. Időbeli eltérések: Számvitelben és adóban eltérő értékkel bíró tételeknél

- Értékcsökkenés + maradványérték eltérések

- Értékvesztés

- Céltartalék

- Fejlesztési tartalék

- Fel nem használt negatív adóalapok és adójóváírások

2. Sztv. szerint készített beszámoló IFRS-re való átforgatásakor

3. Valós értéken nyilvántartott eszközöknél

4. Üzleti kombinációk, *goodwillel szemben elszámolandó (de csak 1. évben!!!!)*

5. Leányvállalatokban, társult vállalkozásokban és közös vezetésű vállalkozásokban lévő befektetésekhöz kapcsolódóan

////

○ A HALASZTOTT ADÓ SZÁMÍTÁSÁNAK MENETE

1. Átmeneti különbségek azonosítása

2. Követelés vagy Kötelezettség jellegű különbségek
DISZKONTÁLÁS TILOS!!!!

3. Szorzás az adókulccsal **VIGYÁZAT!!!!!!!** (=halasztott adó összege)

4. Az egyes elemek halasztott adóhatásait **ÖSSZEGZÉSE**
– Ha halasztott adókötelezettség

Adóráfordítás és Hosszú lej .köt.

– Ha halasztott adókövetelés: meg kell vizsgálni, hogy ez felhasználható, realizálható lesz-e a jövőbeni adóköteles jövedelemmel szemben (becslésváltozás – IAS 8)

• Ha a realizálásuk valószínű: a halasztott adókövetelés

kimutatható eszközként

○ HALADÓ ZRT. egyedi pénzügyi kimutatásaiban az adóráfordításhoz kapcsolódóan az alábbiakat ismeri:

- a) A tárgyi eszközök könyv szerinti értéke 930 millió Ft, adó szerinti értékük 850 millió Ft. Az eltéréseket az eszközök értékcsökkenésének különbsége okozza.
- b) A Zrt. vásárolt egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt (FVTOCI) pénzügyi instrumentumként minősített részvényeket 80 millió Ft-ért a tárgyévben. Ezek fordulónapi valós értéke 85 millió Ft. A társasági adó a valós értéken történő értékelést nem fogadja el az adóalapban.
- c) A vevőkövetelések év végi bekerülési értéke 120 millió Ft, a halmozott értékvesztés 30 millió Ft. Idén 8 millió Ft értékvesztést számoltak el. Idén behajthatatlanná vált 12 millió Ft. A társasági adó az értékvesztést nem ismeri el ráfordításként.

d) HALADÓ 12.30-én felvett 200 millió Ft hitelt, ami után 5 millió Ft banki költséget kellett fizetnie. A hitelből még nem kellett törleszteni. A banki költséget helyesen, az IFRS-nek megfelelően számolta el. Az adó a bankköltséget azonnali ráfordításként kezeli.

e) HALADÓ céltartalékainak egyenlege 20X7 végén 80 millió Ft, idén 15 millió Ft céltartalékot képeztek. A céltartalékot az adó a ráfordítás tényleges felmerülésekor ismeri el.

f) A társasági adókulcs 20X7-ben 12 %, de a fordulónap előtt már nyilvánossá vált, hogy 20X8-tól a társasági adókulcs 9 %-os lesz.

g) HALADÓ tárgyévi adó előtti eredménye 420 millió Ft (megegyezik az adó szerinti adó előtti eredménnyel). A halasztott adó egyenlege 20X6-ban 8 millió Ft halasztott adókötelezettség volt. HALADÓ üzleti tervei szerint nyereséges lesz a következő években

Megnevezés	IFRS érték	Adóérték	Különbszet nettó eredményben	Különbszet OCI-ban
Tárgyi eszközök	930	850	+ 80 KÖT	
FVTOCI instrum.	85	80		+ 5 KÖT
Vevőkövetelések	120	150	- 30 KÖV	
Hitelkötelezettség	195	200	+ 5 KÖT	
Céltartalékok	80	0	- 80 KÖV	
Összesen			- 25 KÖV	+ 5 KÖT
Adókulcs 9 % !!!			2,25	0,45

Egyenleg:
Követelés!!

- T HAL. ADÓ KÖTEL. – K ADÓRÁF. 8
- T OCI – K HAL.ADÓ KÖTEL. $5 \times 9 \% = 0,45$
- T HAL. ADÓ KÖV. – K ADÓRÁF. $1,8 + 0,45 = 2,25$
- T HAL. ADÓ KÖTEL. – K HAL.ADÓ KÖV. 0,45
- T ADÓRÁF. – K TÉNYLEGES TAO KÖTEL /RLK 420 x
 $12 \% = 50,4$

KÖVETELÉSEK

Pénzügyi eszköz

- a) pénzeszköz;
- b) egy másik gazdálkodó egység tőkeinstrumentuma;
- c) szerződésen alapuló jog:
  - i. pénzeszköz vagy egyéb pénzügyi eszköz átvételére egy másik gazdálkodó egységtől; vagy
  - ii. pénzügyi eszközök vagy pénzügyi kötelezettségek cseréjére egy másik gazdálkodó egységgel, potenciálisan kedvező feltételek mellett; vagy
- d) olyan szerződés, amely a gazdálkodó egység saját!!! tőkeinstrumentumában kerül vagy kerülhet teljesítésre.

○ Szerződésen alapuló jog pénzeszköz, egyéb pénzügyi eszköz más vállalkozástól való átvételére: KÖVETELÉS JELLEGŰ TÉTELEK (akár befektetett eszköz, akár forgóeszköz)

- Vevőkövetelések
- Váltókövetelések
- Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, pénzeszköz egyenértékesek
- Adott kölcsönök
- Vásárolt eladási és vételi opció

DE!!!

- Nem monetáris eszközhöz kapcsolódó követelések (pl: beruházásra adott előlegek)
- Nem szerződéses követelések nem pü-i inst. (pl: adótúlfizetés)

////

Pénzügyi eszközök vagy pénzügyi kötelezettségek cseréjére egy másik gazdálkodó egységgel, potenciálisan kedvező feltételek mellett:

Származékos termékek (derivatívák):

- IFRS 9 hatálya alá esik
  - Értéke egy mögöttes tényező (pl. kamatláb, tőzsdei áru ára, devizaárfolyam) változása miatt változik ÉS
  - nem igényel vagy csak kis összegű kezdeti nettó befektetést igényel ÉS
  - Egy jövőbeni időpontban rendezik
- Lehetnek:
    - Határidős ügyletek
    - Opciós ügyletek
    - Swap (csere) ügyletek

Pénzügyi kötelezettségek

Pénzügyi kötelezettség bármely olyan kötelezettség, amely:

a) szerződéses kötelmet keletkeztet:

- i. készpénz vagy egyéb pénzügyi eszköz másik gazdálkodó egység részére történő átadására; vagy
- ii. pénzügyi eszközök vagy pénzügyi kötelezettségek másik gazdálkodó egységgel potenciálisan kedvezőtlen feltételek mellett végzett cseréjére; vagy

b) olyan szerződés, amely a gazdálkodó egység saját tőkeinstrumentumaiban teljesül vagy teljesíthető

Készpénz vagy egyéb pénzügyi eszköz másik gazdálkodó egység részére történő átadására:

a) Szállítói tartozások

b) Váltótartozások

c) Hiteltartozások

d) Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kibocsátásából eredeztethető tartozások

Derivatív kötelezettség

Nyrt. 500 tonna nyers kávébab **beszerzésre** kötött határidős vételi szerződést 20X1. október 17-én. A szerződés szerint 20X2. októberében vásárolja meg a kávé (következő üzleti év), előre fixált 0,5 M Ft/tonna áron. A szerződés megkötésével összefüggésben 3 M Ft tranzakciós költség merült fel. A kávé ára a következő módon alakult a pénzügyi kimutatások közzétételre való engedélyezéséig. A közzétételre való engedélyezés napja: 20X2. április 3. Az ügyletet az Nyrt. nem hozta fedezeti kapcsolatba semmilyen beszerzéssel.

Dátum	Határidős ár 20X2. októberi szállításra (tonnánként)
20X1. október 17.	0,5 M Ft
20X1. december 31.	0,45 M Ft
20X2. március 31.	0,42 M Ft
20X2. április 3.	0,4 M Ft

○ Derivatív ügylet kezelése

Tranzakciós költség

T Pénzügyi ráfordítások - K Pénzeszközök 3

Határidős ügylet értéke december 31-én:

$500 * (0,45 - 0,5) = -25 \text{ Mft}$ VESZTESÉG!!!!

T Pénzügyi ráfordítások 25

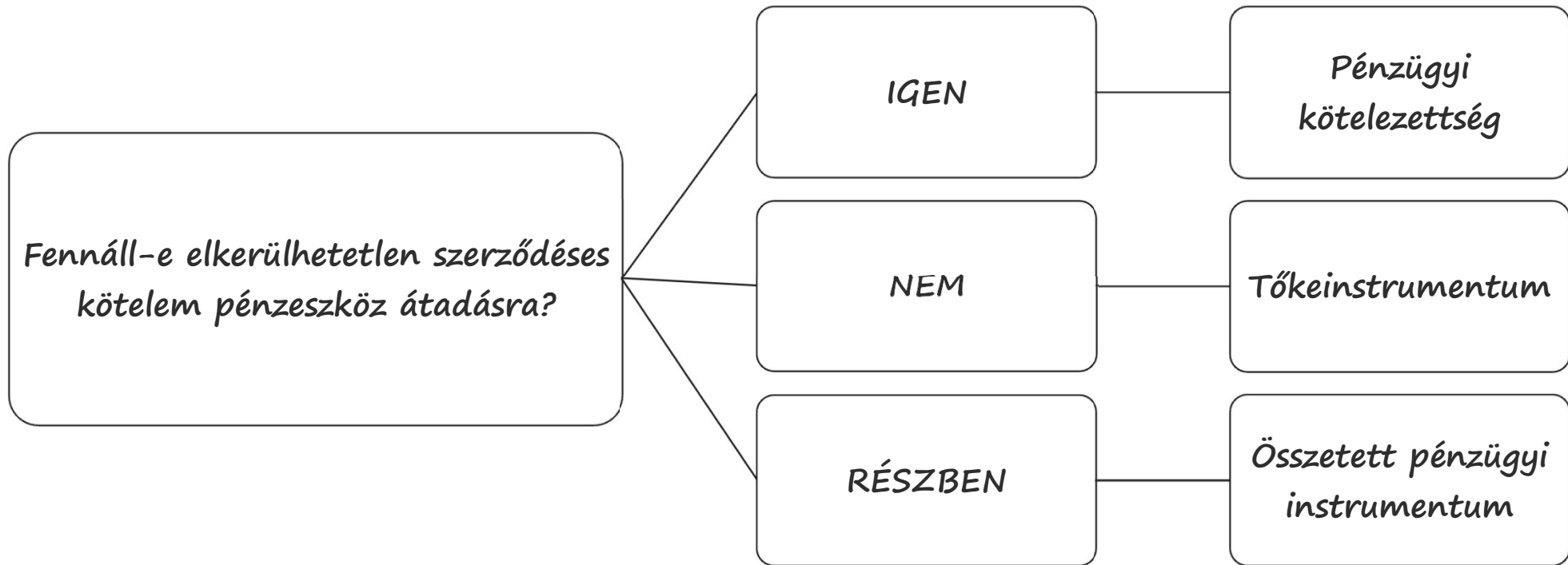
K Derivatív kötelezettségek 25

Határidős eladási ügylet esetében fordítva!!!

Összefoglalás

Besorolás fontossága: IFRS 9 szerint eltérő értékelési elvek és szabályok
IFRS 9 hatálya alá nem tartoznak a tőkeinstrumentumok, azokat historikus értéken kell szerepeltetni

PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK CSOPORTOSÍTÁSA – IFRS 9

A gazdálkodó egységnek a pénzügyi eszközöket a későbbiekben amortizált bekerülési értéken, az egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken vagy az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként kell besorolnia a következők alapján:

- a) a gazdálkodó egység által a pénzügyi eszközök kezelésére alkalmazott üzleti modell; valamint
- b) a pénzügyi eszköz szerződésből eredő cash flow-jellemzői alapján (cash flow karakterisztika)

Pénzügyi kötelezettségek csoportosítása – IFRS 9

○ Értékvesztési modell alkalmazása

- Amortizált bekerülési értéken értékelt eszközök
- FVTOCI adósságinstrumentumok (FVTOCI részesedés nem!!!!)
- Lízingkövetelés
- Hitelnyújtási elkötelezettségek
- Pénzügyi garancia-szerződések

Az értékvesztés szintjei

	1. SZINT	2. SZINT	3. SZINT
HITELKOCKÁZAT	ALCSONY vagy JELENTŐSEN NEM NÖVEKEDETT	JELENTŐSEN MEGNÖVEKEDETT	ÉRTÉKVESZTETT PÉNZÜGYI ESZKÖZ
ÉRTÉKVESZTÉS	12 havi várható veszteség	Élettartami várható veszteség	Élettartami várható veszteség
KAMATBEVÉTEL	Bruttó KSZE	Bruttó KSZE	Amortizált bekerülési érték alapján

Állományváltozást
számolunk el mindig!!
P/L vagy OCI

+ 4.
szint
is!!

- A várható hitelezési veszteséget az Nyrt. korosbítás (értékvesztési mátrix) segítségével határozza meg. Ennek adatai a következők az év utolsó napjára.

Az Nyrt. a hitelezési veszteséget közvetlen ráfordításként jelenti meg!

Vevőkövetelések várható hitelezési vesztesége főkönyvből: 10

Lejárt napok száma	Nem lejárt	között lejárt 1 – 90 nap	90 között lejárt – 360 nap	360 napon túli
Összeg	700	190	60	50
A veszteség várható mértéke	3%	30%	50%	80%

- Várható értékvesztés elszámolás az értékvesztési mátrix alapján:

Az értékvesztés záró értéke: $700 * 3\% + 190 * 30\% + 60 * 50\% + 50 * 80\% = 148$ M Ft.

Értékvesztés tárgyévi értéke: $148 - 10 = 138$ M Ft.

Értékvesztés elszámolása

T Közvetlen ráfordítás 138

K Vevők várható értékvesztése 138

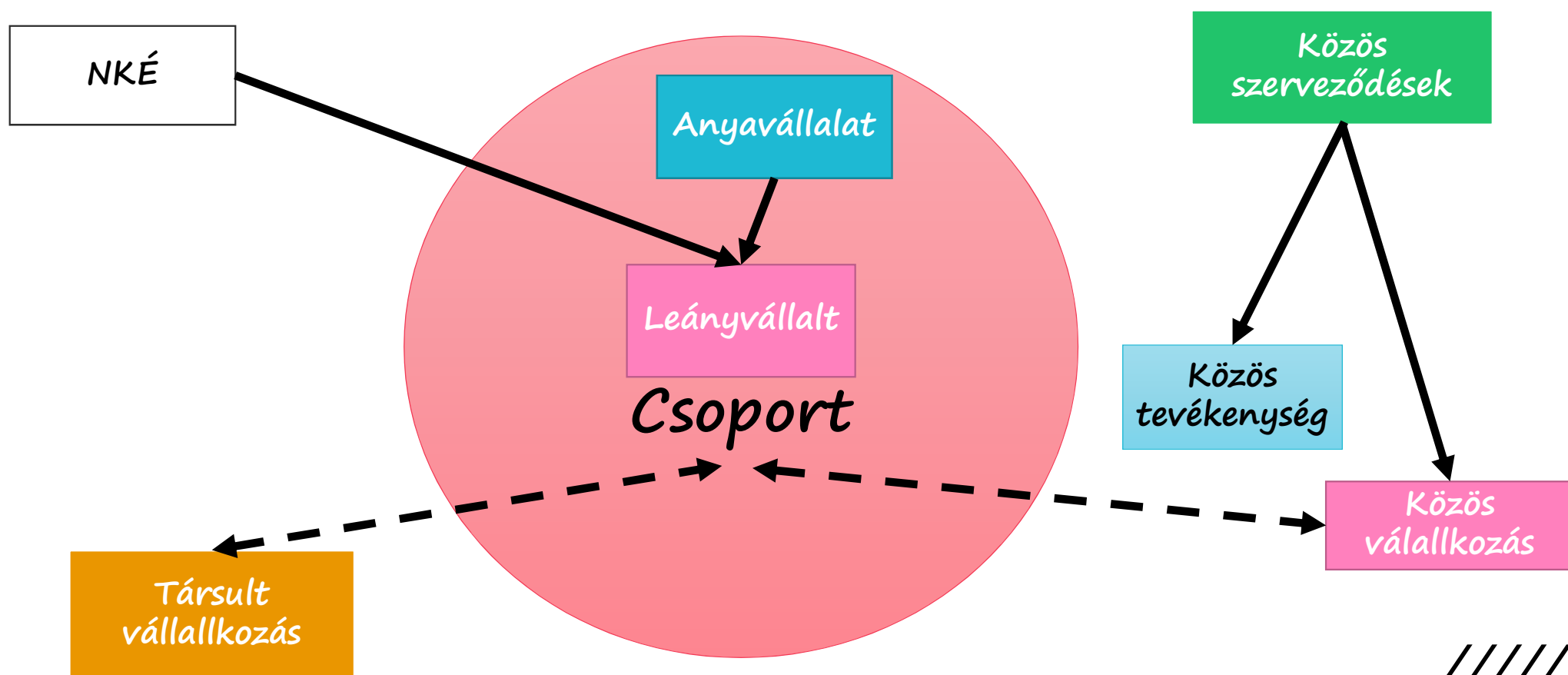

Követelések és kötelezettségek értékelése a konszolidációban

KONSZOLIDÁCIÓS ALAPOK

KONSZOLIDÁCIÓS ALAPOK

Kontroll

Jelentős befolyás

Pénzügyi
instrumentumok

Mentesülések

Teljeskörű
konszolidáció

Equity módszer

● Eszközöket és kötelezettséget érintő változások

- Valós értéke eltérések felvétele IFRS 3-nak megfelelően
- Függő kötelezettségek – IAS 37 szerint értékeljük (valós érték meghatározható, kimenet megbízhatóan mérhető, 50% valószínűség alatt függő)
- Pénzügyi eszköz/kötelezettség valós értékénél figyelembe kell venni az amortizált bekerülési érték miatti módosításokat is (akvizíció napján érvényes effektív kamatlábbal valós érték meghatározása = általában a piaci kamatláb) – valós érték és a követelés/kötelezettség közötti módosításokat el kell számolni

„Fresh-Start Accounting” (FSA) KEZELÉSE

A hosszú lejáratú kötvénykötelezettség könyv szerinti értéke 50 M Ft.

A hosszú lejáratú kötvénykötelezettség lejáratára 2 év, éves kamata fix ráta szerint 5%. A kamat fizetési kötelezettség minden év utolsó napján esedékes. A törlesztés lejáratkor két év múlva egy összegben esedékes. Az felvásárlás napján a hasonló instrumentumok kamata 13%.

A kötvénykötelezettség az akvizíció napján is azonos összeggel szerepelt a mérlegben.

KÖTVÉNYTARTOZÁS VALÓS ÉRTÉKÉNEK SZÁMÍTÁSA

KÖNYV SZERINTI ÉRTÉK

CASH-FLOW

50				
1. ÉV	KAMAT	$50 \cdot 5\%$	2,5	-2,5
2. ÉV	KAMAT + TŐKE		2,5 + 50	-52,5

VALÓS ÉRTÉK @ A

$CF / (1+R)^N$	$2,5/1,13 + 52,5/1,13^2$	43,3
----------------	--------------------------	------

ÉV	NYITÓ	KAMAT (13 %)	CF	ZÁRÓ
20X1	43,3	5,6	-2,5	46,4
20X2	46,4	6	-52,5	0

FSA KÖTVÉNY

Akvizíció napján: $50 - 43,3 = + 6,7$ MFT

Fordulónapon: $50 - 46,6 = + 3,6$ MFT

- KONSZI Nyrt.-nek van egy folyamatban lévő peres ügye, amelyhez kapcsolódóan 80 Mft függő kötelezettséggel rendelkezett, ennek valós értéke a fordulónapon új információk ismeretében 110 Mft-ra emelkedett, a per várhatóan a következő év első felében lezárul (a fizetés valószínűsége nem változott). KONSZI egyedi szinten helyesen kezelte az eseményt a kimutatásaiban.

LV Nettó eszközök	@A	@R
FSA – Függő köt	- 80	- 110

GOODWILL

○ Azok a jövőbeni hasznokat, amelyek az üzleti kombináció során megszerzett nettó eszközökből fakadnak, egyedileg nem azonosíthatóak.

Vételár és a nettó eszközérték @ A arányos részéből számítandó, lehet negatív is!!!

Az üzleti kombináció során keletkezett goodwill mérlegképes (a csoport eszköze)

Goodwill csak üzleti kombináció során keletkezhet!
=> Immateriális eszköz konszern szinten

////

Egy leányvállalt felvásárlásánál (100 százalékos részesedés szerzés) üzleti kombináció során átvett tárgyi eszköz valós értéke 200 000 eFt, leányvállalt könyveiben szereplő érték (készé) 180 000 eFt. Kötelezettségek számviteli és adóértéke egyaránt 120 000 eFt.

Fizetett ellenérték 90 000 eFt.

A társasági adókulcs 10%, tárgyi eszközök leírási kulcsa 15%

Felvásárlás

Nettó eszközérték = $200\ 000 - 120\ 000 = 80\ 000$ eFt
(100%)

Halasztott adószámítás = >

(KSZÉ) $200\ 000 > (ADÓÉRTÉK) 180\ 000$

=> Halasztott adókötelezettség keletkezik = $20\ 000 * 10\% = 2\ 000$ eFt

Goodwill számítás = $90\ 000 - 80\ 000 + 2\ 000 = 12\ 000$ eFt

T Tárgyi eszköz 200 000

K Pénzeszközök 90 000

K Kötelezettségek 120 000

K Halasztott adókötelezettség 2 000

T Goodwill 12 000 (egyenlegező tétel is)

● Specialitások és az adósságkonszolidáció

- **Úton lévő tételek** – fordulónap körül zajló gazdasági események
  - Kezelése: Mintha már megérkezett volna az „eszköz”
  - Úton lévő pénz: Pénzeszköz növekmény + Követelés csökkenés
  - Úton lévő készlet/tárgyi eszköz, stb.: Készlet növekmény + Szállító kötelezettség növekmény
  - Úton lévő tételek bekönyvelése után egymással szembeni követelés-kötelezettség elimináció
- **FSA** keretében felvett tételeket szerepeltetni kell a mérlegben!!! De csak LV esetében, TV tételeit nem!!
  - ha eszközt adtunk pl.: LV akkor az eszközt ki kell vezetni

Specialitások és az adósságkonszolidáció

- **Adósságkonszolidáció (elimináció):** egymással szembeni követelés és kötelezettség kiszűrendő (egymásnak adott hitel esetében csak a követelés és kötelezettség)
- CSAK!! Az anyavállalatra jutó osztalékkövetelés – kötelezettség a kiszűrendő,
- NKÉ-re jutó osztalékhányadot át kell sorolni RLK közé, mint kiosztás
- Csak az anyavállalat és leányvállalat egyedi értékeit kell összeadni a konszolidációkor a TV-t soha nem szabad beleszámítani
- TV-ért vagy LV-ben lévő részesedés miatti vásárlás vagy értékesítés hatásait fel kell venni – kötelezettség/követelés vagy pénzeszköz vagy egyéb eszköz/kötelezettség változás hatásai
- TV esetében nincsen adósságkonszolidáció

- 20X1. július 1-jén GETMONEY Nyrt. (LV) eladott egy termelőgépet SENDMONEY Nyrt.-nek (AV) 200 Mft-ért. A gép könyv szerinti értéke az értékesítéskor 160 Mft volt. A gép hátralévő hasznos élettartama 4 év volt az értékesítéskor.

A vételárból 75 Mft-ot SENDMONEY 20X1. december 31-én átutalt, de a pénz még nem érkezett meg GETMONEY bankszámlájára. A fennmaradó rész kifizetésére csak 20X2-ben kerül sor.

Anyavállalat követeléseinek értéke = 1 200 Mft,
leányvállalt követeléseinek értéke = 800 Mft, társult
vállalkozás követeléseinek értéke = 150 Mft.

////

○ 1. Értékesítés eredmény- és értékcsökkenés hatásának eliminálása (most nem foglalkozunk vele)

2. Úton lévő tételek kezelése (mintha megérkezett volna) => „CASH IN TRANSIT”

Követelés - 75, Pénzeszközök + 75

3. Adósságkonszolidáció végrehajtása (köv.-köt. elim.)

Követelések - 125, Szállítói kötelezettség - 125

Konszolidált követelések mérlegértéke =

$$1\,200 + 800 + 0 - 75 - 125 = 1\,800 \text{ M Ft} \quad \text{// // // //}$$

- Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

Csányi Péter
Sopron, 2024. szeptember 25.

////